

Kertomus kerrallaan luki-lukkoja avaamaan

Romanijoulu ja Tsihko nevo bereh

Toim. Aija Lund

Kertomus kerrallaan luki-lukkoja avaamaan

Romanijoulu ja Tsihko nevo bereh

Toim. Aija Lund

Turun kristillisen opiston säätiö

Teksti:

Tuula Lindgren

Tehtävien tekijät:

Tuula Lindgren
Sanna Kausniemi
Leena-Marjut Aaltonen
Heidi Jokiniemi
Pauliina Karhumäki
Aija Lund

Kuvat:

Jouko Kiesiläinen

Taitto:

Janne Peltonen

© Turun kristillisen opiston säätiö

ISBN: 978-952-99919-1-4

Finepress Oy, Turku 2007

Tervehdys kirjan tekijöiltä

Kädessäsi on harjoituskirja ***Kertomus kerrallaan luki-lukkoja avaamaan – Romanijoulu ja Tsihko nevo bereh***. Kirjan on tarkoitus parantaa lukemisen ja kirjoittamisen taitoja. Kirja sopii niin lapsille kuin aikuisillekin. Sen harjoituksia voi tehdä yksin tai ryhmässä ohjaajan tuella.

Harjoituskirjassa on jatkokertomuksena neljä Tuula Lindgrenin kirjoittamaa tarinaa: *Joulua odotellessa*, *Birgitta saapuu jouluksi kotiin*, *Jouluaatto suvun kanssa* ja *Tsihko nevo bereh*. Jokainen tarina toimii myös itsenäisenä kokonaisuutena.

Kunkin tarinan jälkeen on erilaisia harjoituksia, jotka kuntouttavat lukemisen ja kirjoittamisen vaikeuksia monella eri tavalla. Yhdet tehtävät auttavat löytämään äänne–kirjain-pareja. Toisten avulla harjoittelet tavujen ja sanojen hahmottamista. Kolmannenlaiset tehtävät auttavat muodostamaan lauseita. Joissakin tehtävissä autetaan ymmärtämään paremmin sitä, mitä on luettu.

Lukipulma on aina yksilöllinen. Siksi jokainen voi käyttää kirjaa omalla tavallaan. Joku voi lukea tarinoita ja tehdä tehtäviä järjestyksessä. Joku toinen taas valitsee itselleen parhaiten sopivat tehtävät.

Tehtävien oikeat vastaukset ovat heti seuraavalla sivulla. Näin tarkistaminen on helppoa. Vastaussivu kannattaa taittaa piiloon ja yrittää tehtävien tekoa ensin itse.

Kertomus kerrallaan luki-lukkoja avaamaan – Romanijoulu ja Tsihko nevo bereh on tuotettu Verkko-Lukki-hankkeessa. Verkko-Lukki (2006–2009) on Turun kristillisen opiston hallinnoima ja Raha-automaattiyhdistyksen rahoittama projekti, joka tuottaa aineistoa lukemisen ja kirjoittamisen taitojen tukemiseen.

Toivomme, että antaisit palautetta kirjasta oheisella palautelomakkeella tai lähettämällä sähköpostia osoitteeseen lukituki@tk-opisto.fi. Kiitos!

Harjoittelun iloa!

Sisällys

Joulua odotellessa

1. Oikein kirjoitetut sanat 1	10
2. Oikein kirjoitetut sanat 2	12
3. Aakkosjärjestys	14
4. Tavut sekaisin	16
5. Puuttuvat tavut	18
6. Lopputavut 1.....	20
7. Lopputavut 2.....	22
8. Oikea tavu	24
9. Yhdyssanat	26
10. Keittiösanat.....	28
11. Jouluttomat lauseet.....	30
12. Tekstinymmärtäminen 1.....	32
13. Tekstinymmärtäminen 2.....	34
14. Väittämät.....	36

Birgitta saapuu jouluksi kotiin

1. Oikein kirjoitetut sanat 1	40
2. Oikein kirjoitetut sanat 2	42
3. Aakkosjärjestys	44
4. Sama alkukirjain.....	46
5. Kirjainten valinta	48
6. Puuttuva kirjain	50
7. Puuttuva tavu	52
8. Tavuista sanoja	54
9. Yhdyssanat	56
10. Kotisanat	58
11. Toisiinsa liittyvät sanat.....	60
12. Henkilösanat	62
13. Sanat väärinpäin.....	64
14. Tekstinymmärtäminen	66
15. Väittämät.....	68

Jouluaatto suvun kanssa

1. Oikein kirjoitetut sanat 1	72
2. Oikein kirjoitetut sanat 2	74
3. Tavut sekaisin	76
4. Puuttuva tavu	78
5. Oikea tavu 1	80
6. Alkutavu 1	82
7. Alkutavu 2	84
8. Tavorajat	86
9. Lauseiden muodostus	88
10. Täydennä tarina 1	90
11. Täydennä tarina 2	92
12. Sanamato	94
13. Tekstinymmärtäminen 1	96
14. Päättele oikea nimi	98
15. Numeroi oikeaan järjestykseen	100
16. Tekstinymmärtäminen 2	102
17. Väittämät	104

Tsihko nevo bereh

1. Puuttuvat t-kirjaimet	108
2. Täydennä lyhyt tai pitkä vokaali 1	110
3. Täydennä lyhyt tai pitkä vokaali 2	112
4. Täydennä lyhyt tai pitkä vokaali 3	114
5. Puuttuvat kirjaimet 1	116
6. Puuttuvat kirjaimet 2	118
7. Oikein kirjoitetut sanat	120
8. Kirjaimet sekaisin 1	122
9. Kirjaimet sekaisin 2	124
10. Puuttuva tavu	126
11. Tavut sekaisin	128
12. Alkutavu 1	130
13. Alkutavu 2	132
14. Tavuista sanoja	134
15. Toisiinsa liittyvät sanat	136
16. Väittämät	138
17. Tekstinymmärtäminen	140

Joulua odotellessa

Ensilumen saavuttua joulun odotus valtasi lasten mielet. Jasmin pyysi isompia sisaruksia vuorotellen laskemaan, montako yötä olisi joulun. Viimein, joulukuun ensimmäisenä päivänä, tyttö sai avata joulukalenterin ensimmäisen luukun. Sieltä paljastui suloinen tonttu, joka kirjoitti muistilistaa. Tanjan avustuksella Jasminkin alkoi suunnitella joulun liittyviä askareita. Mitä kaikkea pitikään muistaa ennen jouluaattoa? Täytyisi varmaan kysyä Elisalta.

Lasten ollessa koulussa Elisa ompeli tilaustöitä valmiiksi, jotta illalla olisi aikaa tehdä yhdessä jouluvalmisteluja. Hän oli varannut pari joulua edeltävää viikkoa vapaaksi, jotta ehtisi tehdä suuret joulusiivoukset sekä valmistaa ruokia ja leivonnaisia pakastimeen. Lisäksi täytyisi ehtiä joululahjaostoksille. Joulunalusaika on romani-perheessäkin kiireistä aikaa. Joulua halutaan valmistella huolellisesti, onhan kyseessä merkittävä juhla, ja perinteisesti romanit viettävät sitä suvun kesken.

Iltaisin Elisa leipoi lasten kanssa. Usein jo lasten nukahdettua hän otti uunista ulos viimeisiä leivonnaisia. Laatikot paistuivat uunissa valmiiksi ja levittivät keittiöön jouluista tuoksua. Raineri katseili vaimonsa touhuilua ihailen. Vuodesta toiseen oli Elisa jaksanut valmistaa perheelleen perinteisen joulun. Raineri yritti autella parhaansa mukaan, mutta leipominen ja ruoanlaitto oli parasta jättää vaimoväen tehtäväksi. Hän kuljetti Elisaa mielellään kaupoissa jouluostoksilla. Kuusen hakeminen ja tallin joulutouhut kuuluivat puolestaan miesväelle.

Vähitellen alkoivat leipomiset ja laatikoitten valmistukset olla ohi. Kaikki oli säilötty pakastimeen joulunviettoa varten. Seuraavaksi alettaisiin tehdä suursiivousta. Siinä saattoivat kaikki auttaa jollakin tavalla, vaikka joskus Elisasta tuntuikin, että muu perhe oli vain hänen tiellään. Parhaansa mukaan he yrittivät kuitenkin auttaa, ja tietyt asiat kuuluivat heidän perheensä jouluperinteisiin. Yhdessä tekemisestä syntyi joulun odotuksen taika.

1. Valitse lauseeseen oikein kirjoitettu sana rastittamalla sopiva vaihtoehto mallin mukaan.

___ Esnilumen saavuttua valtasi joulun odotus lasten mielet.

Ensilumen

___ Ensilunen

Jasmin pyysi ___ sisaruksia laskemaan öitä jouluun.

___ sisruksia

___ sisauruksia

Joulukuun ___ esnimäisenä päivänä avattiin joulukalenterin luukku.

___ ensimmäisenä

___ ensimmäisenä

Suloinen tonttu kirjoitti ___ muistilistaa

___ mustilistaa

___ muistilsitaa.

Elisa ompeli ___ tilasutöitä valmiiksi.

___ tilsaustöitä

___ tilaustöitä

Elisa valmisti leivonnaisia ja ruokia ___ pakatsimeen

___ pakastimeen

___ pakastineen.

OIKEAT VASTAUKSET

1. Valitse lauseeseen oikein kirjoitettu sana rastittamalla sopiva vaihtoehto mallin mukaan.

___ Esnilumen saavuttua valtasi joulun odotus lasten mielet.
 Ensilumen
___ Ensilunen

Jasmin pyysi sisaruksia laskemaan öitä jouluun.
___ sisruksia
___ sisauruksia

Joulukuun ___ esnimäisenä päivänä avattiin joulukalenterin luukku.
___ ensimmäisenä
 ensimmäisenä

Suloinen tonttu kirjoitti muistilistaa
___ mustilistaa
___ muistilsitaa.

Elisa ompeli ___ tilasutöitä valmiiksi.
___ tilsaustöitä
 tilaustöitä

Elisa valmisti leivonnaisia ja ruokia ___ pakatsimeen
 pakastimeen
___ pakastineen.

2. Valitse lauseeseen oikein kirjoitettu sana rastittamalla sopiva vaihtoehto mallin mukaan.

___ Joulunusaika on romaniperheessäkin kiireistä aikaa.

___ Joulunusaika

Joulunusaika

Romanit viettävät joulua ___ perinteisesti suvun kesken.

___ perinteisti

___ perinteisesti

Lasten ___ nukahdettua Elisa paistoi vielä viimeisiä leivonnaisia.

___ nukhdettua

___ nukahdetua

Raineri yritti autella ___ pahraansa mukaan.

___ parhaasna

___ parhaansa

Ruoanlaitto oli parasta jättää ___ vaimonäen tehtäväksi.

___ vaimoväen

___ vaimoveän

Vähitellen alkoivat leipomiset ja laatikoitten ___ valmistukset olla ohi.

___ vamlitukset

___ valmisutkest

OIKEAT VASTAUKSET

2. Valitse lauseeseen oikein kirjoitettu sana rastittamalla sopiva vaihtoehto mallin mukaan.

___ Joulunusaika on romaniperheessäkin kiireistä aikaa.
___ Joulunalusaka
X Joulunalusaika

Romanit viettävät joulua ___ peritneisesti suvun kesken.
___ perinteisti
X perinteisesti

Lasten **X** nukahdettua Elisa paistoi vielä viimeisiä leivonnaisia.
___ nukhdettua
___ nukahdetua

Raineri yritti autella ___ pahraansa mukaan.
___ parhaasna
X parhaansa

Ruoanlaitto oli parasta jättää ___ vaimonäen tehtäväksi.
X vaimoväen
___ vaimoveän

Vähitellen alkoivat leipomiset ja laatikoitten **X** valmistukset olla ohi.
___ vamlitukset
___ valmisutkest

3. Laita sanat aakkosjärjestykseen numeroimalla sanat mallin mukaan. Aakkosjärjestyksessä ensimmäisenä olevan sanan eteen tulee numero 1, viimeisenä olevan sanan eteen numero 16.

_____ ensilumi

_____ illalla

_____ jouluku

_____ hakeminen

_____ ruokia

_____ leivonnaisia

_____ suuret

_____ kuuluivat

_____ montako

1 avustuksella

_____ uunissa

_____ vaimoväen

_____ puolestaan

_____ tuoksua

_____ ompeli

_____ yötä

OIKEAT VASTAUKSET

3. Laita sanat aakkosjärjestykseen numeroimalla sanat mallin mukaan. Aakkosjärjestyksessä ensimmäisenä olevan sanan eteen tulee numero 1, viimeisenä olevan sanan eteen numero 16.

2	ensilumi	4	illalla
5	joulu	3	hakeminen
11	ruokia	7	leivonnaisia
12	suuret	6	kuuluivat
8	montako	1	avustuksella
14	uunissa	15	vaimoväen
10	puolestaan	13	tuoksua
9	ompele	16	yötä

**4. Muodosta tavuista tekstiin sopiva sana mallin mukaan.
Kirjoita sana viivalle.**

1. ruk	si	set	sa	sisarukset
2. ma	ni	ro		_____
3. tok	os	set		_____
4. aat	lu	jou	to	_____
5. tei	rin	pe	nen	_____
6. vo	suur	us	sii	_____
7. len	hi	vä	tel	_____
8. ta	ti	lis	muis	_____
9. ka	ri	len	te	_____
10. sim	nen	en	mäi	_____

OIKEAT VASTAUKSET

**4. Muodosta tavuista tekstiin sopiva sana mallin mukaan.
Kirjoita sana viivalle.**

1. sisarukset

2. romani

3. ostokset

4. jouluaatto

5. perinteinen

6. suursiivous

7. vähitellen

8. muistilista

9. joulukalenteri

10. ensimmäinen

5. Mikä tavu sanasta puuttuu? Valitse tavu annetuista vaihtoehtoista. Kirjoita tavu viivalle mallin mukaan. Mikä tarinassa ollut sana muodostuu? Lue sanat ääneen.

1. en - si - lu - mi	luu / lu / lum
2. _____ - ti - lis - ta	muis / mui / mus
3. lei - _____ - nai - nen	vo / voi / von
4. _____ - kit - tä - vä	me / mek / mer
5. vai - mo - _____ - ki	vää / väk / vä
6. ti - _____ - us - työ	la / lau / laus
7. jou - lu - _____ - mis - te - lut	va / val / vat
8. vuo - ro - _____ - len	tel / te / teil
9. lei - _____ - mi - nen	mo / po / poi
10. mies - vä - _____	kii / ki / i

OIKEAT VASTAUKSET

5. Mikä tavu sanasta puuttuu? Valitse tavu annetuista vaihtoehtoista. Kirjoita tavu viivalle mallin mukaan. Mikä tarinassa ollut sana muodostuu? Lue sanat ääneen.

	<u>Puuttuva tavu</u>
1. en - si - lu - mi	lu
2. muis - ti - lis - ta	muis
3. lei - von - nai - nen	von
4. mer - kit - tä - vä	mer
5. vai - mo - vä - ki	vä
6. ti - la - us - työ	la
7. jou - lu - val - mis - te - lut	val
8. vuo - ro - tel - len	tel
9. lei - po - mi - nen	po
10. mies - vä - ki	ki

6. Valitse sanaan oikea lopputavu kolmesta vaihtoehdosta. Kirjoita koko sana viivalle tavutettuna mallin mukaan. Lue sanat ääneen.

ensilu -me
 -mi
 -ni

en-si-lu-mi

joulukalente -ra
 -ri
 -ni

joululah -jo
 -jä
 -ja

miesvä -ki
 -ka
 -ke

perin -na
 -no
 -ne

OIKEAT VASTAUKSET

6. Valitse sanaan oikea lopputavu kolmesta vaihtoehdosta. Kirjoita koko sana viivalle tavutettuna mallin mukaan. Lue sanat ääneen.

ensilu -me
 -mi **en-si-lu-mi**
 -ni

joulukalente -ra
 -ri **jou-lu-ka-len-te-ri**
 -ni

joululah -jo
 -jä **jou-lu-lah-ja**
 -ja

miesvä -ki
 -ka **mies-vä-ki**
 -ke

perin -na
 -no **pe-rin-ne**
 -ne

7. Valitse sanaan oikea lopputavu kolmesta vaihtoehdosta. Kirjoita koko sana viivalle tavutettuna mallin mukaan. Lue sanat ääneen.

jouluaat -tu
 -te **jou-lu-aat-to**
 -to

muistilis -ka
 -ta _____
 -sa

jouluostok -sat
 -set _____
 -sit

tont -to
 -ta _____
 -tu

aska -ra
 -ri _____
 -re

leivonnai -nen
 -ten _____
 -pen

OIKEAT VASTAUKSET

7. Valitse sanaan oikea lopputavu kolmesta vaihtoehdosta. Kirjoita koko sana viivalle tavutettuna mallin mukaan. Lue sanat ääneen.

jouluaat -tu
 -te **jou-lu-aat-to**
 -to

muistilis -ka
 -ta **muis-ti-lis-ta**
 -sa

jouluostok -sat
 -set **jou-lu-os-tok-set**
 -sit

tont -to
 -ta **tont-tu**
 -tu

aska -ra
 -ri **as-ka-re**
 -re

leivonnai -nen
 -ten **lei-von-nai-nen**
 -pen

8. Mikä tavu löytyy sanasta? Rastita oikea vaihtoehto mallin mukaan.

romaniperhe a) mi _____
b) ni **X**
c) ri _____

odotus a) de _____
b) da _____
c) do _____

merkittävä a) kit _____
b) ket _____
c) kat _____

muistilista a) ti _____
b) to _____
c) te _____

vaimoväen a) va _____
b) vä _____
c) vo _____

joulukalenteri a) lan _____
b) lon _____
c) len _____

laatikko a) tak _____
b) tok _____
c) tik _____

sisaruksia a) rak _____
b) ruk _____
c) rek _____

tilaustyö a) os _____
b) us _____
c) as _____

valmistaa a) mis _____
b) mas _____
c) mes _____

OIKEAT VASTAUKSET

8. Mikä tavu löytyy sanasta? Rastita oikea vaihtoehto mallin mukaan.

romaniperhe

- a) mi _____
- b) ni **X**
- c) ri _____

odotus

- a) de _____
- b) da _____
- c) do **X**

merkittävä

- a) kit **X**
- b) ket _____
- c) kat _____

muistilista

- a) ti **X**
- b) to _____
- c) te _____

vaimoväen

- a) va _____
- b) vä **X**
- c) vo _____

joulukalenteri

- a) lan _____
- b) lon _____
- c) len **X**

laatikko

- a) tak _____
- b) tok _____
- c) tik **X**

sisaruksia

- a) rak _____
- b) ruk **X**
- c) rek _____

tilaustyö

- a) os _____
- b) us **X**
- c) as _____

valmistaa

- a) mis **X**
- b) mas _____
- c) mes _____

**9. Kirjoitetaanko sanat yhteen vai erikseen?
Laita rasti oikean vaihtoehdon perään mallin mukaan.**

joulu kalenteri _____

joulukalenteri **X**

muisti lista _____

muistilista _____

suvun kesken _____

suvunkesken _____

joulu aatto _____

jouluaatto _____

joulu valmistelut _____

joulualmistelut _____

vaimoväen tehtävä _____

vaimoväentehtävä _____

romani perhe _____

romaniperhe _____

joululahja ostokset _____

joululahjaostokset _____

merkittävä juhla _____

merkittäväjuhla _____

joulu perinteet _____

jouluperinteet _____

suur siivous _____

suursiivous _____

OIKEAT VASTAUKSET

9. Kirjoitetaanko sanat yhteen vai erikseen?

Laita rasti oikean vaihtoehdon perään mallin mukaan.

joulu kalenteri

joulukalenteri **X**

muisti lista

muistilista **X**

suvun kesken **X**

suvunkesken

joulu aatto

jouluaatto **X**

joulu valmistelut

jouluvalmistelut **X**

vaimoväen tehtävä **X**

vaimoväentehtävä

romani perhe

romaniperhe **X**

joululahja ostokset

joululahjaostokset **X**

merkittävä juhla **X**

merkittäväjuhla

joulu perinteet

jouluperinteet **X**

suur siivous

suursiivous **X**

10. Alleviivaa tekstistä ruoanlaittoon ja keittiöön liittyvät sanat.

Lasten ollessa koulussa Elisa ompeli tilaustöitä valmiiksi, jotta illalla olisi aikaa tehdä yhdessä jouluvalmisteluja. Hän oli varannut pari joulua edeltävää viikkoa vapaaksi, jotta ehtisi tehdä suuret joulusiivoukset ja valmistaa ruokia ja leivonnaisia pakastimeen. Lisäksi täytyisi ehtiä joululahjaostoksille. Joulunalusaika on romani-perheessäkin kiireistä aikaa. Kuitenkin joulua halutaan valmistella huolellisesti. Onhan kyseessä merkittävä juhla, ja perinteisesti romanit viettävät sitä suvun kesken.

Iltaisin Elisa leipoi lasten kanssa. Usein, jo lasten nukahdettua, hän otti uunista ulos viimeisiä leivonnaisia. Laatikot paistuivat uunissa valmiiksi ja levittivät keittiöön jouluista tuoksua. Raineri katse li vaimonsa touhuilua ihailien. Vuodesta toiseen oli Elisa jaksanut valmistaa perheelleen perinteisen joulun. Raineri yritti autella parhaansa mukaan, mutta leipominen ja ruoanlaitto oli parasta jättää vaimoväen tehtäväksi. Hän kuljetti Elisaa mielellään kauppoissa jouluostoksilla. Kuusen hakeminen ja tallin joulutouhut kuuluivat puolestaan miesväelle.

Vähitellen alkoivat leipomiset ja laatikoitten valmistukset olla ohi. Kaikki oli säilötty pakastimeen joulunviettoa varten. Seuraavaksi alettaisiin tehdä suursiivousta. Siinä saattoivat kaikki auttaa jollakin tavalla, vaikka joskus Elisasta tuntuikin, että muu perhe oli vain hänen tiellään. Parhaansa mukaan he yrittivät kuitenkin auttaa, ja tietyt asiat kuuluivat heidän perheensä jouluperinteisiin. Yhdessä tekemisestä syntyi joulun odotuksen taika.

OIKEAT VASTAUKSET

10. Alleviivaa tekstistä ruoanlaittoon ja keittiöön liittyvät sanat.

Lasten ollessa koulussa Elisa ompeli tilaustöitä valmiiksi, jotta illalla olisi aikaa tehdä yhdessä jouluvalmisteluja. Hän oli varannut pari joulua edeltävää viikkoa vapaaksi, jotta ehtisi tehdä suuret joulu-siivoukset ja **valmistaa ruokia** ja **leivonnaisia pakastimeen**. Lisäksi täytyisi ehtiä joululahjaostoksille. Joulunalusaika on romaniperheessäkin kiireistä aikaa. Kuitenkin joulua halutaan valmistella huolellisesti. Onhan kyseessä merkittävä juhla, ja perinteisesti romanit viettävät sitä suvun kesken.

Iltaisin Elisa **leipoi** lasten kanssa. Usein, jo lasten nukahdettua, hän otti **uunista** ulos viimeisiä **leivonnaisia**. **Laatikat paistuivat uunissa** valmiiksi ja levittivät **keittiöön** jouluista **tuoksua**. Raineri katseli vaimonsa touhuilua ihailen. Vuodesta toiseen oli Elisa jaksanut valmistaa perheelleen perinteisen joulun. Raineri yritti autella parhaansa mukaan, mutta **leipominen** ja **ruoanlaitto** oli parasta jättää vaimoväen tehtäväksi. Hän kuljetti Elisaa mielellään kaupoissa jouluostoksilla. Kuusen hakeminen ja tallin joulutouhut kuuluivat puolestaan miesväelle.

Vähitellen alkoivat **leipomiset** ja **laatikoitten valmistukset** olla ohi. Kaikki oli **säilötty pakastimeen** joulunviettoa varten. Seuraavaksi alettaisiin tehdä suursiivousta. Siinä saattoivat kaikki auttaa jollakin tavalla, vaikka joskus Elisasta tuntuikin, että muu perhe oli vain hänen tiellään. Parhaansa mukaan he yrittivät kuitenkin auttaa, ja tietyt asiat kuuluivat heidän perheensä jouluperinteisiin. Yhdessä tekemisestä syntyi joulun odotuksen taika.

11. Alleviivaa tarinasta lauseet, joissa ei ole sanaa joulu missään muodossa, esimerkiksi jouluaatto, joulukalenteri tai joulua.

Joulukuun ensimmäisenä päivänä Jasmin sai avata joulukalenterin ensimmäisen luukun. Sieltä paljastui suloinen tonttu, joka kirjoitti muistilistaa. Tanjan avustuksella alkoi Jasminkin suunnitella jouluun liittyviä askareita. Mitä kaikkea pitikään muistaa ennen jouluaattoa? Täytyisi varmaan kysyä Elisalta.

Elisa oli varannut pari joulua edeltävää viikkoa vapaaksi, jotta ehtisi tehdä suuret joulusiivoukset ja valmistaa ruokia ja leivonnaisia pakastimeen. Joulunalusaika on romaniperheessään kiireistä aikaa. Kuitenkin joulua halutaan valmistella huolellisesti. Onhan kyseessä merkittävä juhla, ja perinteisesti romanit viettävät sitä suvun kesken.

Iltaisin Elisa leipoi lasten kanssa. Usein, jo lasten nukahdettua, hän otti uunista ulos viimeisiä leivonnaisia. Laatikot paistuivat uunissa valmiiksi ja levittivät keittiöön jouluista tuoksua. Raineri katseili vaimonsa touhuilua ihailen. Vuodesta toiseen oli Elisa jaksanut valmistaa perheelleen perinteisen joulun. Raineri yritti autella parhaansa mukaan, mutta leipominen ja ruoanlaitto oli parasta jättää vaimoväen tehtäväksi. Hän kuljetti Elisaa mielellään kaupoissa jouluostoksilla. Kuusen hakeminen ja tallin joulutouhut kuuluivat puolestaan miesväelle.

Vähitellen alkoivat leipomiset ja laatikoitten valmistukset olla ohi. Kaikki oli säilötty pakastimeen joulunviettoa varten. Seuraavaksi alettaisiin tehdä suursiivousta. Siinä saattoivat kaikki auttaa jollakin tavalla, vaikka joskus Elisasta tuntuikin, että muu perhe oli vain hänen tiellään. Parhaansa mukaan he yrittivät kuitenkin auttaa, ja tietyt asiat kuuluivat heidän perheensä jouluperinteisiin. Yhdessä tekemisestä syntyi joulun odotuksen taika.

OIKEAT VASTAUKSET

11. Alleviivaa tarinasta lauseet, joissa ei ole sanaa joulu missään muodossa, esimerkiksi jouluaatto, joulukalenteri tai joulua.

Joulukuun ensimmäisenä päivänä Jasmin sai avata joulukalenterin ensimmäisen luukun. **Sieltä paljastui suloinen tonttu, joka kirjoitti muistilistaa.** Tanjan avustuksella alkoi Jasminkin suunnitella joulukuun liittyviä askareita. Mitä kaikkea pitikään muistaa ennen jouluaattoa? **Täytyisi varmaan kysyä Elisalta.**

Elisa oli varannut pari joulua edeltävää viikkoa vapaaksi, jotta ehtisi tehdä suuret joulusiivoukset ja valmistaa ruokia ja leivonnaisia pakastimeen. Joulunalusaika on romaniperheessään kiireistä aikaa. Kuitenkin joulua halutaan valmistella huolellisesti. **Onhan kyseessä merkittävä juhla, ja perinteisesti romanit viettävät sitä suvun kesken.**

Iltaisin Elisa leipoi lasten kanssa. Usein, jo lasten nukahdettua, hän otti uunista ulos viimeisiä leivonnaisia. Laatikot paistuivat uunissa valmiiksi ja levittivät keittiöön jouluista tuoksua. **Raineri katseli vaimonsa touhuilua ihailen.** Vuodesta toiseen oli Elisa jaksanut valmistaa perheelleen perinteisen joulun. **Raineri yritti autella parhaansa mukaan, mutta leipominen ja ruoanlaitto oli parasta jättää vaimoväen tehtäväksi.** Hän kuljetti Elisaa mielellään kaupoissa jouluostoksilla. Kuusen hakeminen ja tallin joulutouhut kuuluivat puolestaan miesväelle.

Vähitellen alkoivat leipomiset ja laatikoitten valmistukset olla ohi. Kaikki oli säilötty pakastimeen joulunviettoa varten. **Seuraavaksi alettaisiin tehdä suursiivousta. Siinä saattoivat kaikki auttaa jollakin tavalla, vaikka joskus Elisasta tuntui, että muu perhe oli vain hänen tiellään.** Parhaansa mukaan he yrittivät kuitenkin auttaa, ja tietyt asiat kuuluivat heidän perheensä jouluperinteisiin. Yhdessä tekemisestä syntyi joulun odotuksen taika.

12. Vastaa kysymyksiin tekstin perusteella.

1. Kuka sai avata joulukalenterin ensimmäisen luukun?

2. Mitä joulukalenterin ensimmäisestä luukusta paljastui?

3. Mitkä työt oli parasta jättää naisten tehtäväksi?

4. Mitä töitä miesväki teki?

5. Miksi Elisa oli varannut pari joulua edeltävää viikkoa vapaaksi?

6. Oliko ensilumi satanut jo, kun joulukuu alkoi?

7. Miten Raineri osallistui joululahjaostosten hankkimiseen?

OIKEAT VASTAUKSET

12. Vastaa kysymyksiin tekstin perusteella.

1. Kuka sai avata joulukalenterin ensimmäisen luukun?

Jasmin sai avata joulukalenterin ensimmäisen luukun.

2. Mitä joulukalenterin ensimmäisestä luukusta paljastui?

Joulukalenterin ensimmäisestä luukusta paljastui suloinen tonttu, joka kirjoitti muistilistaa.

3. Mitkä työt oli parasta jättää naisten tehtäväksi?

Leipominen ja ruoanlaitto oli parasta jättää naisten tehtäväksi.

4. Mitä töitä miesväki teki?

Miesväki haki joulukuusen ja teki tallin joulupuuhat.

5. Miksi Elisa oli varannut pari joulua edeltävää viikkoa vapaaksi?

Elisan täytyi tehdä suuret joulusiivoukset sekä valmistaa ruokia ja leivonnaisia pakastimeen.

6. Oliko ensilumi satanut jo, kun joulukuu alkoi?

Kyllä, ensilumi oli jo satanut.

7. Miten Raineri osallistui joululahjaostosten hankkimiseen?

Raineri kuljetti Elisaa mielellään kaupoissa jouluostoksilla.

Huomaa! Vastauslauseissa voi olla muitakin oikeita sanajärjestyksiä tai sanamuotoja.

13. Vastaa kysymyksiin tekstin perusteella.

1. Mitä lapset alkoivat odottaa ensilumen saavuttua?

2. Monentenako päivänä Jasmin avasi joulukalenterin ensimmäistä kertaa?

3. Mikä kuva joulukalenterista paljastui?

4. Milloin Elisa teki jouluvalmisteluja lasten kanssa?

5. Vietetäänkö romaniperheissä perinteistä joulua?

6. Kuuluvatko leipominen ja jouluruokien laitto perinteiseen joulun viettoon?

7. Keiden töitä olivat kuusen haku ja tallin joulutouhut?

8. Minkä työn teossa perhe voisi auttaa Elisaa?

9. Mistä syntyi joulun odotuksen taika?

OIKEAT VASTAUKSET

13. Vastaa kysymyksiin tekstin perusteella.

1. Joulua

2. Ensimmäisenä

3. Tonttu

4. Iltaisin

5. Kyllä

6. Kuuluvat

7. Miesväen

8. Suursiivouksen

9. Yhdessä tekemisestä

**14. Onko väite tekstin perusteella oikein vai väärin?
Rastita oikea vaihtoehto.**

oikein väärin

1. Jasmin on nuorin sisaruksista.	_____	_____
2. Raineri ihailee vaimoaan.	_____	_____
3. Tallityöt kuuluvat naisille.	_____	_____
4. Joulun alla pakastetaan leivonnaisia.	_____	_____
5. Romaniperheille joulu ei ole tärkeä juhla.	_____	_____
6. Jasmin ei halua suunnitella joulua ollenkaan.	_____	_____
7. Joulusiivoukseen osallistuu koko perhe.	_____	_____
8. Koti koristellaan joulun alla.	_____	_____
9. Lapset eivät auta leipomisessa.	_____	_____
10. Perheeseen ei haeta joulukuusta.	_____	_____

OIKEAT VASTAUKSET

14. Onko väite tekstin perusteella oikein vai väärin? Rastita oikea vaihtoehto.

	oikein	väärin
1. Jasmin on nuorin sisaruksista.	X	
2. Raineri ihailee vaimoaan.	X	
3. Tallityöt kuuluvat naisille.		X
4. Joulun alla pakastetaan leivonnaisia.	X	
5. Romaniperheille joulu ei ole tärkeä juhla.		X
6. Jasmin ei halua suunnitella joulua ollenkaan.		X
7. Joulusiivoukseen osallistuu koko perhe.	X	
8. Koti koristellaan joulun alla.	X	
9. Lapset eivät auta leipomisessa.		X
10. Perheeseen ei haeta joulukuusta.		X

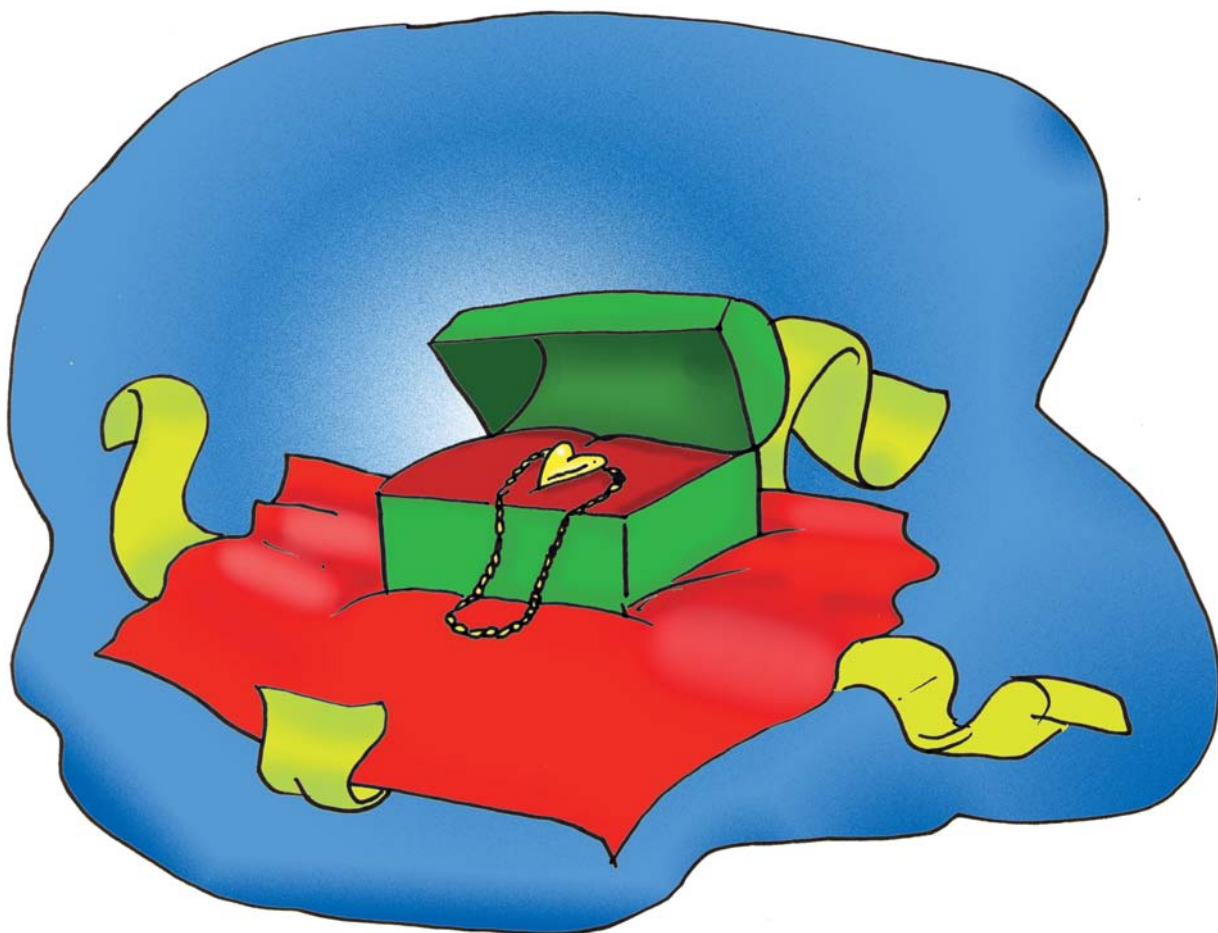
Birgitta saapuu jouluksi kotiin

Birgittakin aikoi lähteä kotiinsa joulun valmisteluihin. Hän oli ollut jo melkein puoli vuotta Mertsin kanssa yhdessä. He asuivat tämän kotikaupungissa. Birgitta oli ollut kotonaan viikon ajan Ailin ja Elisan haettua hänet ensimmäisen kerran takaisin. Sen jälkeen nuoret lähtivät uudestaan. Tällä kertaa matka suuntautui vähän kauemmas, Ruotsiin saakka, Mertsin serkun luokse. Siellä he olivat sen aikaa, että kotoa tuli Sonjan välityksellä viesti: Birgittaa ei enää haettaisi kotiin. Nuoret suuntasivat matkansa Mertsin kotikaupunkiin ja asettuivat aluksi tämän tädin luokse asumaan. Pian he saivatkin oman vuokra-asunnon, jota he ryhtyivät sisustamaan kodikseen. Piakkoin tuli kotoa paketti, johon Aili oli kerännyt verhoja ja muuta tarpeellista uuteen kotiin. Se oli nuorelle naiselle merkki siitä, että vanhemmat alkoivat vähitellen hyväksyä hänen valintansa.

Alkupalven kallistuttua joulukuulle Birgitta ilmoitti menevänsä jouluksi kotiin. Ajatuskin joulun viettämisestä muualla kuin oman perheen ja suvun keskellä tuntui nuoresta naisesta aivan mahdottomalta. Mertsin sukulaiset olivat olleet hänelle hyviä, mutta monen muun naisen tavoin hän kaipasi kotiinsa jouluksi. Mertsi oli asiasta hieman pahoillaan, mutta ymmärsi nuorta vaimoaan hyvin. Tulivathan hänenkin sisarensa jouluksi kotiin vanhempiansa luokse. Olisi kuitenkin ollut hienoa viettää heidän ensimmäinen joulunsa yhdessä. No, toivottavasti asian voisi korjata tulevaisuudessa.

Birgitta teki joulusiivouksen, ja he koristelivat Mertsin kanssa asuntonsa joulukoristein ennen hänen lähtöään. Lisäksi Birgitta autteli jouluvalmisteluissa anoppiaan. Yhdessä he leipoivat ja valmistelivat joululaatikot pakastimeen. Mertsin sisaret auttaisivat äitiään joulusiivouksessa saavuttuaan viikkoa ennen joulua kotiinsa. Joulun viettoon valmistaudutaan romaniperheissä siivoamalla ja koristelemalla koti jouluisesti sekä varaamalla tarpeeksi ruokaa ja herkkuja runsaaseen joulupöytään. Joulua juhlitaan oman perheen ja suvun kesken. Romaneillekin joulu on yhdessä olemisen aikaa.

Viimein koitti Birgitan lähtöpäivä. Mertsi vei hänet rautatieasemalle, ja yhdessä he odottivat asemalaiturilla junan saapumista. Juna kuulutettiin saapuvaksi, ja pian se kaarsikin näkyviin mutkan takaa. Mertsi nosti Birgitan kassin junaan ja ojensi pienen joulupaketin nuorelle naiselle ennen junan lähtöä. Birgitta katseli junan ikkunasta ulos ja heilautti kättään hyvästiksi. Nuoren miehen tummille hiuksille satoi lumihiutaleita hänen seisoessaan asemalaiturilla niin kauan, kunnes juna nytkähti liikkeelle. Birgitta avasi Mertsin antaman joulupaketin. Sen sisältä löytyi kultainen ketju, jossa riippui kultainen sydän. Se oli Birgitan kaikkien aikojen paras joululahja.

1. Valitse lauseeseen oikein kirjoitettu sana rastittamalla sopiva vaihtoehto mallin mukaan.

Birgitta ja Mertsu asuivat Mertsin ___ kotikaupunkissa
___ kotikaupunkisa
X kotikaupungissa.

Birgitta oli haettu kotiin, mutta nuoret lähtivät ___ uudestaan
___ udestaan
___ uudestan.

Kotoa tuli Sonjan ___ välityksellä viesti.
___ välityksellä
___ välityksellä

He ryhtyivät ___ sisustamaan vuokra-asuntoa kodikseen.
___ sisustamaan
___ sisustamaan

Aililta tuli paketissa verhoja ja muuta ___ tarpeellista
___ tarpeellista
___ tarpeellista.

Vanhemmat alkoivat vähitellen ___ hyväksyä Birgitan valinnan.
___ hyväksyä
___ hyväksyä

OIKEAT VASTAUKSET

1. Valitse lauseeseen oikein kirjoitettu sana rastittamalla sopiva vaihtoehto mallin mukaan.

Birgitta ja Mertsin asuivat Mertsin _____ kotikaupunkissa
_____ kotikaupunkisa
 kotikaupungissa.

Birgitta oli haettu kotiin, mutta nuoret lähtivät uudestaan
_____ udestaan
_____ uudestaan.

Kotoa tuli Sonjan _____ välityksellä viesti.
_____ välityksellä
 välityksellä

He ryhtyivät _____ sisustamaan vuokra-asuntoa kodikseen.
_____ sisustamaan
 sisustamaan

Aililta tuli paketissa verhoja ja muuta _____ tapreellista
 tarpeellista
_____ tarpeelista.

Vanhemmat alkoivat vähitellen hyväksyä Birgitan valinnan.
_____ hyväksyä
_____ yväskyä

2. Valitse lauseeseen oikein kirjoitettu sana rastittamalla sopiva vaihtoehto mallin mukaan.

Alkupalven ___ kalistuttua joulukuulle Birgitta ilmoitti lähtevänsä kotiin.
 kallistuttua
___ kalistutua

Ajatus joulun ___ vietämisestä poissa suvun luota tuntui mahdottomalta.
___ vietämmisestä
___ viettämisestä

___ Toivotavasti asian voisi korjata tulevaisuudessa.
___ Toivottavasti
___ Toivotavastti

He koristelivat asuntonsa ___ joulukoristein
___ juolukoristein
___ joulukristein.

___ Romanipehreissä joulua valmistellaan muun muassa siivoamalla.
___ Romanipehreissä
___ Romaniperheissä

Mertsi vei Birgitan ___ rautatieasemalle
___ ruatatieasemalle
___ rautateiasemalle.

OIKEAT VASTAUKSET

2. Valitse lauseeseen oikein kirjoitettu sana rastittamalla sopiva vaihtoehto mallin mukaan.

Alkupalven ___ kallistuttua joulukuulle Birgitta ilmoitti lähtevänsä kotiin.
 kallistuttua
___ kalistutua

Ajatus joulun ___ vietämisestä poissa suvun luota tuntui mahdottomalta.
___ vietämmisestä
 viettämisestä

___ Toivotavasti asian voisi korjata tulevaisuudessa.
 Toivottavasti
___ Toivotavastti

He koristelivat asuntonsa joulukoristein
___ juolukoristein
___ joulukristein.

___ Romanipehreissä joulua valmistellaan muun muassa siivoamalla.
___ Romanipehreissä
 Romaniperheissä

Mertsi vei Birgitan rautatieasemalle
___ ruatatieasemalle
___ rautateiasemalle.

3. Laita sanat aakkosjärjestykseen numeroimalla sanat mallin mukaan. Aakkosjärjestyksessä ensimmäisenä olevan sanan eteen tulee numero 1, viimeisenä olevan sanan eteen numero 19.

_____ kotikaupungissa

_____ Birgitta

_____ joulun

_____ valmisteluihin

_____ melkein

_____ yhdessä

_____ riippui

1 asuivat

_____ ensimmäisen

_____ äitiään

_____ Sonja

_____ paketti

_____ haettaisi

_____ tädin

_____ ikkunasta

_____ niin

_____ olisi

_____ luokse

_____ uudestaan

OIKEAT VASTAUKSET

3. Laita sanat aakkosjärjestykseen numeroimalla sanat mallin mukaan. Aakkosjärjestyksessä ensimmäisenä olevan sanan eteen tulee numero 1, viimeisenä olevan sanan eteen numero 19.

7 kotikaupungissa

2 Birgitta

6 joulun

17 valmisteluihin

9 melkein

18 yhdessä

13 riippui

1 asuivat

3 ensimmäisen

19 äitiään

14 Sonja

12 paketti

4 haettaisi

15 tädin

5 ikkunasta

10 niin

11 olisi

8 luokse

16 uudestaan

**4. Mikä sana alkaa samalla kirjaimella kuin annettu sana?
Valitse sana sivun alareunassa olevasta listasta. Kirjoita sana
viivalle. Mitkä sanat jäivät yli?**

valmisteluihin	vuokra-asunnon
puoli	_____
ensimmäisen	_____
takaisin	_____
kodikseen	_____
uudestaan	_____
yhdessä	_____
sisaret	_____
monen	_____
joulunsa	_____
rautatieasemalle	_____
leipoivat	_____
hyvästiksi	_____
alkutalven	_____
odottivat	_____

Ylimääräiset sanat:

Valitse sanat tästä listasta:

naisen	kuulutettiin	perheissä
junaan	saakka	anoppiaan
Birgitta	ojensi	Elisa
herkkuja	runsaaseen	lumihiutaleita
ymmärsi	ulos	ikkunasta
tulivathan	matkansa	vuokra-asunnon

OIKEAT VASTAUKSET

**4. Mikä sana alkaa samalla kirjaimella kuin annettu sana?
Valitse sana sivun alareunassa olevasta listasta. Kirjoita sana
viivalle. Mitkä sanat jäivät yli?**

valmisteluihin
puoli
ensimmäisen
takaisin
kodikseen
uudestaan
yhdessä
sisaret
monen
joulunsa
rautatieasemalle
leipoivat
hyvästiksi
alkutalven
odottivat

**vuokra-asunnon
perheissä
Elisa
tulivathan
kuulutettiin
ulos
ymmärsi
saakka
matkansa
junaan
runsaaseen
lumihiutaleita
herkkuja
anoppiaan
ojensi**

Ylimääräiset sanat: **naisen, Birgitta, ikkunasta**

5. Millä kirjaimella sana alkaa? Mihin kirjaimeseen sana päättyy? Kirjoita sanan ensimmäinen ja viimeinen kirjain riville mallin mukaan.

lähteä	l	ä
asemalaiturilla	_____	_____
joulukoristein	_____	_____
joulupöytään	_____	_____
kauemmas	_____	_____
lumihiutaleita	_____	_____
lähtöpäivä	_____	_____
matkansa	_____	_____
menevänsä	_____	_____
pahoillaan	_____	_____
romaneillekin	_____	_____
runsaaseen	_____	_____
seisoessaan	_____	_____
siivoamalla	_____	_____
tulevaisuudessa	_____	_____
valmistelivat	_____	_____
verhoja	_____	_____
vuokra-asunnon	_____	_____
välityksellä	_____	_____

OIKEAT VASTAUKSET

5. Millä kirjaimella sana alkaa? Mihin kirjaimeseen sana päättyy? Kirjoita sanan ensimmäinen ja viimeinen kirjain riville mallin mukaan.

lähteä	l	ä
asemalaiturilla	a	a
joulukoristein	j	n
joulupöytään	j	n
kauemmas	k	s
lumihiutaleita	l	a
lähtöpäivä	l	ä
matkansa	m	a
menevänsä	m	ä
pahoillaan	p	n
romaneillekin	r	n
runsaaseen	r	n
seisoessaan	s	n
siivoamalla	s	a
tulevaisuudessa	t	a
valmistelivat	v	t
verhoja	v	a
vuokra-asunnon	v	n
välityksellä	v	ä

6. Mikä kirjain sanasta puuttuu? Valitse kirjain annetuista vaihtoehdoista mallin mukaan. Kirjoita puuttuva kirjain viivalle. Mikä tarinassa ollut sana muodostuu? Lue sanat ääneen.

1. alk <u>u</u> talvi	a / u / o
2. ensim <u> </u> äinen	m / n / ä
3. postipaket <u> </u> i	s / i / t
4. tarpeel <u> </u> inen	l / i / s
5. joulusi <u> </u> vous	e / v / i
6. jouluku <u> </u>	t / u / e
7. lähtöpäiv <u> </u>	a / i / ä
8. asema <u> </u> aituri	l / n / t
9. kul <u> </u> ainen	l / t / n
10. joulula <u> </u> tikko	u / e / a

OIKEAT VASTAUKSET

6. Mikä kirjain sanasta puuttuu? Valitse kirjain annetuista vaihtoehtoista mallin mukaan. Kirjoita puuttuva kirjain viivalle. Mikä tarinassa ollut sana muodostuu? Lue sanat ääneen.

Puuttuva kirjain

1. alk u talvi	u
2. ensimm m äinen	m
3. postipakett i	t
4. tarpeell l inen	l
5. joulusi i ivous	i
6. joulukuu u	u
7. lähtöpäiv ä	ä
8. asemal l aituri	l
9. kult t ainen	t
10. joulula a atikko	a

7. Mikä tavu sanasta puuttuu? Valitse tavu annetuista vaihtoehtoista. Kirjoita tavu viivalle mallin mukaan. Mikä tarinassa ollut sana muodostuu? Lue sanat ääneen.

1. ko - ti - kau - pun - ki	kau / ka / kaup
2. vuok - ____ - a - sun - to	a / ra / rau
3. al - ku - ____ - vi	ta / tal / al
4. en - ____ - mäi - nen	si / sin / sim
5. ____ - tö - päi - vä	lä / läh / äh
6. tar - ____ - li - nen	pel / peel / vel
7. jou - lu - pa - ____ - ti	ket / ke / kel
8. lu - mi - ____ - ta - le	hi / hiu / hui
9. a - se - ma - ____ - tu - ri	lai / la / ai
10. pa - ____ - tin	ka / kas / kais

OIKEAT VASTAUKSET

7. Mikä tavu sanasta puuttuu? Valitse tavu annetuista vaihtoehtoista. Kirjoita tavu viivalle mallin mukaan. Mikä tarinassa ollut sana muodostuu? Lue sanat ääneen.

	<u>Puuttuva tavu</u>
1. ko-ti- kau -pun-ki	kau
2. vuok- ra -a-sun-to	ra
3. al-ku- tal -vi	tal
4. en- sim -mäi-nen	sim
5. läh -tö-päi-vä	läh
6. tar- peel -li-nen	peel
7. jou-lu-pa- ket -ti	ket
8. lu-mi- hiu -ta-le	hiu
9. a-se-ma- lai -tu-ri	lai
10. pa- kas -tin	kas

8. Ota sanan ensimmäinen ja toinen tavu. Kirjoita tavut viivalle mallin mukaan. Minkä sanan saat? Lue sanat ääneen.

valmistelut **val – mis**

kotikaupunki _____

sukulaiset _____

rautatieasema _____

asema _____

lumihiutale _____

Ota sanan toinen ja kolmas tavu ja kirjoita ne viivalle. Minkä sanan saat?

herkkuja _____

joulupaketti _____

Ota sanan toinen, kolmas ja neljäs tavu ja kirjoita ne viivalle. Minkä sanan saat?

valmistelivat _____

OIKEAT VASTAUKSET

8. Ota sanan ensimmäinen ja toinen tavu. Kirjoita tavut viivalle mallin mukaan. Minkä sanan saat? Lue sanat ääneen.

valmistelut **val – mis**

kotikaupunki **ko – ti**

sukulaiset **su – ku**

rautatieasema **rau – ta**

asema **a – se**

lumihiutale **lu – mi**

Ota sanan toinen ja kolmas tavu ja kirjoita ne viivalle. Minkä sanan saat?

herkkuja **ku – ja**

joulupaketti **lu – pa**

Ota sanan toinen, kolmas ja neljäs tavu ja kirjoita ne viivalle. Minkä sanan saat?

valmistelivat **mis – te – li**

OIKEAT VASTAUKSET

9. Muodosta sanoista mahdollisimman monta yhdyssanaa. Muista, että samaa sanaa voi käyttää monta kertaa! Osa sanoista löytyy tekstistä, mutta yritä keksiä myös muita yhdyssanoja!

joulupöytä, joululahja, joulupaketti, joulusiivous, joulukoriste, joulupäivä, joulupallo, kotikaupunki, kotipäivä, alkuhetki, alkutalvi, lähtökaupunki, lähtöhetki, lähtöpäivä, lumilinna, lumihiihtäjä, lumipallo, asemakaupunki, asemalaituri, asemarakennus, postipaketti, postirakennus, päiväposti, päivämäärä, kaupunkiasunto, pöytäkoriste, lahjapöytä, lahjapaketti, siivouspäivä, vuokra-asunto, vuokrasopimus, talvipäivä, talvisiivous, talviasunto

(Huomaa! Olet saattanut keksiä vielä jonkin muun yhdyssanan. Keskustele ohjaajasi kanssa, onko se käyttökelpoinen.)

10. Alleviivaa tarinasta kaikki kotiin ja asumiseen liittyvät sanat.

Birgittakin aikoi lähteä kotiinsa joulun valmisteluihin. Hän oli ollut jo melkein puoli vuotta Mertsin kanssa yhdessä. He asuivat tämän kotikaupungissa. Birgitta oli ollut kotonaan viikon ajan Ailin ja Elisan haettua hänet ensimmäisen kerran takaisin. Sen jälkeen nuoret lähtivät uudestaan. Tällä kertaa matka suuntautui vähän kauemmas, Ruotsiin saakka, Mertsin serkun luokse. Siellä he olivat sen aikaa, että kotoa tuli Sonjan välityksellä viesti: Birgittaa ei enää haettaisi kotiin. Nuoret suuntasivat matkansa Mertsin kotikaupunkiin ja asettuivat aluksi tämän tädin luokse asumaan. Pian he saivatkin oman vuokra-asunnon, jota he ryhtyivät sisustamaan kodikseen. Piakkoin tuli kotoa paketti, johon Aili oli kerännyt verhoja ja muuta tarpeellista uuteen kotiin. Se oli nuorelle naiselle merkki siitä, että vanhemmat alkoivat vähitellen hyväksyä hänen valintansa.

Alkupalven kallistuttua joulukuulle ilmoitti Birgitta menevänsä jouluksi kotiin. Mertsin sukulaiset olivat olleet hänelle hyviä, mutta monen muun naisen tavoin hän kaipasi kotiinsa jouluksi. Mertsi oli asiasta hieman pahoillaan, mutta ymmärsi nuorta vaimoaan hyvin. Tulivathan hänenkin sisarensa jouluksi kotiin vanhempiansa luokse. Olisi kuitenkin ollut hienoa viettää heidän ensimmäinen joulunsa yhdessä. No, toivottavasti asian voisi korjata tulevaisuudessa.

Birgitta teki joulusiivouksen, ja he koristelivat Mertsin kanssa asuntonsa joulukoristein ennen hänen lähtöään. Lisäksi Birgitta autteli jouluvalmisteluissa anoppiaan. Yhdessä he leipoivat ja valmistelivat joululaatikot pakastimeen. Mertsin sisaret auttaisivat äitiään joulusiivouksessa saavuttuaan viikkoa ennen joulua kotiinsa. Joulun viettoon valmistaudutaan romaniperheissä siivoamalla ja koristelemalla koti jouluisesti ja varaamalla tarpeeksi ruokaa ja herkkuja runsaaseen joulupöytään. Joulua juhlitaan oman perheen ja suvun kesken. Romaneillekin joulu on yhdessä olemisen aikaa.

OIKEAT VASTAUKSET

10. Alleviivaa tarinasta kaikki kotiin ja asumiseen liittyvät sanat.

Birgittakin aikoi lähteä **kotiinsa** joulun valmisteluihin. Hän oli ollut jo melkein puoli vuotta Mertsin kanssa yhdessä. He **asuivat** tämän **kotikaupungissa**. Birgitta oli ollut **kotonaan** viikon ajan Ailin ja Elisan haettua hänet ensimmäisen kerran takaisin. Sen jälkeen nuoret lähtivät uudestaan. Tällä kertaa matka suuntautui vähän kauemmas, Ruotsiin saakka, Mertsin serkun luokse. Siellä he olivat sen aikaa, että **kotoa** tuli Sonjan välityksellä viesti: Birgittaa ei enää haettaisi **kotiin**. Nuoret suuntasivat matkansa Mertsin **kotikaupunkiin** ja asettuivat aluksi tämän tädin luokse **asumaan**. Pian he saivatkin oman **vuokra-asunnon**, jota he ryhtyivät **sisustamaan kodikseen**. Piakkoin tuli **kotoa** paketti, johon Aili oli kerännyt **verhoja** ja muuta tarpeellista uuteen **kotiin**. Se oli nuorelle naiselle merkki siitä, että vanhemmat alkoivat vähitellen hyväksyä hänen valintansa.

Alkupalven kallistuttua joulukuulle ilmoitti Birgitta menevänsä jouluksi **kotiin**. Mertsin sukulaiset olivat olleet hänelle hyviä, mutta monen muun naisen tavoin hän kaipasi **kotiinsa** jouluksi. Mertsin oli asiasta hieman pahoillaan, mutta ymmärsi nuorta vaimoaan hyvin. Tulivathan hänenkin sisarensa jouluksi **kotiin** vanhempiansa luokse. Olisi kuitenkin ollut hienoa viettää heidän ensimmäinen joulunsa yhdessä. No, toivottavasti asian voisi korjata tulevaisuudessa.

Birgitta teki joulusiivouksen, ja he koristelivat Mertsin kanssa **asuntonsa** joulukoristein ennen hänen lähtöään. Lisäksi Birgitta autteli jouluvalmisteluissa anoppiaan. Yhdessä he leipoivat ja valmistelivat joululaatikat pakastimeen. Mertsin sisaret auttaisivat äitiään joulusiivouksessa saavuttuaan viikkoa ennen joulua **kotiinsa**. Joulun viettoon valmistaudutaan romaniperheissä siivoamalla ja koristelemalla **koti** jouluisesti ja varaamalla tarpeeksi ruokaa ja herkkuja runsaaseen joulupöytään. Joulua juhlietaan oman perheen ja suvun kesken. Romaneillekin joulu on yhdessä olemisen aikaa.

11. Mitkä sanat liittyvät tekstin perusteella toisiinsa? Yhdistä sanat lisäämällä sanan edessä oleva kirjain toisen sanan edessä olevalle viivalle mallin mukaan.

A puoli _____ kauemmas

B viikon _____ keskellä

C ensimmäisen **A** vuotta

D vähän _____ luokse

E Ruotsiin _____ kodikseen

F serkun _____ juhlitaan

G sisustamaan _____ ajan

H hyväksyä _____ kerran

I jouluksi _____ valintansa

J suvun _____ saakka

K joulua _____ kotiin

OIKEAT VASTAUKSET

11. Mitkä sanat liittyvät tekstin perusteella toisiinsa? Yhdistä sanat lisäämällä sanan edessä oleva kirjain toisen sanan edessä olevalle viivalle mallin mukaan.

A puoli	D kauemmas
B viikon	J keskellä
C ensimmäisen	A vuotta
D vähän	F luokse
E Ruotsiin	G kodikseen
F serkun	K juhlitaan
G sisustamaan	B ajan
H hyväksyä	C kerran
I jouluksi	H valintansa
J suvun	E saakka
K joulua	I kotiin

12. Alleviivaa tarinasta kaikki henkilöitä tarkoittavat sanat, esimerkiksi perheenjäsenet, henkilöiden nimet ja sukulaisuussanat.

Birgittakin aikoi lähteä kotiinsa joulun valmisteluihin. Hän oli ollut jo melkein puoli vuotta Mertsin kanssa yhdessä. He asuivat tämän kotikaupungissa. Birgitta oli ollut kotonaan viikon ajan Ailin ja Elisan haettua hänet ensimmäisen kerran takaisin. Sen jälkeen nuoret lähtivät uudestaan. Tällä kertaa matka suuntautui vähän kauemmas, Ruotsiin saakka, Mertsin serkun luokse. Siellä he olivat sen aikaa, että kotoa tuli Sonjan välityksellä viesti: Birgittaa ei enää haettaisi kotiin. Nuoret suuntasivat matkansa Mertsin kotikaupunkiin ja asettuivat aluksi tämän tädin luokse asumaan. Pian he saivatkin oman vuokra-asunnon, jota he ryhtyivät sisustamaan kodikseen. Piakkoin tuli kotoa paketti, johon Aili oli kerännyt verhoja ja muuta tarpeellista uuteen kotiin. Se oli nuorelle naiselle merkki siitä, että vanhemmat alkoivat vähitellen hyväksyä hänen valintansa.

Alkupalven kallistuttua joulukuulle ilmoitti Birgitta menevänsä jouluksi kotiin. Ajatuskin joulun viettämisestä muualla kuin oman perheen ja suvun keskellä tuntui nuoresta naisesta aivan mahdottomalta. Mertsin sukulaiset olivat olleet hänelle hyviä, mutta monen muun naisen tavoin hän kaipasi kotiinsa jouluksi. Mertsi oli asiasta hieman pahoillaan, mutta ymmärsi nuorta vaimoaan hyvin. Tulivathan hänenkin sisarensa jouluksi kotiin vanhempiensa luokse.

Birgitta teki joulusiivouksen, ja he koristelivat Mertsin kanssa asuntonsa joulukoristein ennen hänen lähtöään. Lisäksi Birgitta autteli jouluvalmisteluissa anoppiaan. Yhdessä he leipoivat ja valmistelivat joululaatikot pakastimeen. Joulun viettoon valmistaudutaan romaniperheissä siivoamalla ja koristelemalla koti jouluisesti ja varamalla tarpeeksi ruokaa ja herkkuja runsaaseen joulupöytään. Joulua juhlitaan oman perheen ja suvun kesken.

OIKEAT VASTAUKSET

12. Alleviivaa tarinasta kaikki henkilöitä tarkoittavat sanat, esimerkiksi perheenjäsenet, henkilöiden nimet ja sukulaisuussanat.

Birgittakin aikoi lähteä kotiinsa joulun valmisteluihin. **Hän** oli ollut jo melkein puoli vuotta **Mertsin** kanssa yhdessä. **He** asuivat **tämän** kotikaupungissa. **Birgitta** oli ollut kotonaan viikon ajan **Ailin** ja **Elisan** haettua **hänet** ensimmäisen kerran takaisin. Sen jälkeen **nuoret** lähtivät uudestaan. Tällä kertaa matka suuntautui vähän kauemmas, Ruotsiin saakka, **Mertsin serkun** luokse. Siellä **he** olivat sen aikaa, että kotoa tuli **Sonjan** välityksellä viesti: **Birgittaa** ei enää haettaisi kotiin. **Nuoret** suuntasivat matkansa **Mertsin** kotikaupunkiin ja asettuivat aluksi **tämän tädin** luokse asumaan. Pian **he** saivatkin oman vuokra-asunnon, jota **he** ryhtyivät sisustamaan kodikseen. Piakkoin tuli kotoa paketti, johon **Aili** oli kerännyt verhoja ja muuta tarpeellista uuteen kotiin. Se oli nuorelle **naiselle** merkki siitä, että **vanhemmat** alkoivat vähitellen hyväksyä **hänen** valintansa.

Alkupalven kallistuttua joulukuulle ilmoitti **Birgitta** menevänsä jouluksi kotiin. Ajatuskin joulun viettämisestä muualla kuin oman **perheen** ja **suvun** keskellä tuntui nuoresta **naisesta** aivan mahdolltomalta. **Mertsin sukulaiset** olivat olleet **hänelle** hyviä, mutta monen muun **naisen** tavoin **hän** kaipasi kotiinsa jouluksi. **Mertsi** oli asiasta hieman pahoillaan, mutta ymmärsi nuorta **vaimoaan** hyvin. Tulivathan **hänenkin sisarensa** jouluksi kotiin **vanhempiensa** luokse.

Birgitta teki joulusiivouksen, ja **he Mertsin** kanssa koristelivat asuntonsa joulukoristein ennen **hänen** lähtöään. Lisäksi **Birgitta** autteli jouluvalmisteluissa **anoppiaan**. Yhdessä **he** leipoivat ja valmistelivat joululaatikot pakastimeen. Joulun viettoon valmistautaan **romaniperheissä** siivoamalla ja koristelemalla koti jouluisesti ja varaamalla tarpeeksi ruokaa ja herkkuja runsaaseen joulupöytään. Joulua juhliitaan oman **perheen** ja **suvun** kesken.

**13. Sanat on kirjoitettu väärinpäin. Mikä sana on kyseessä?
Kirjoita sana oikeinpäin viivalle mallin mukaan.**

1. tuletsimlavuloj

jouluvalmistelut

2. uukuloj

3. etsirokuloj

4. suoviisuloj

5. ätyöpuloj

6. ajhaluloj

7. ippona

8. amesaeituar

9. elatuihimul

10. irutialamesa

OIKEAT VASTAUKSET

**13. Sanat on kirjoitettu väärinpäin. Mikä sana on kyseessä?
Kirjoita sana oikeinpäin viivalle mallin mukaan.**

1. jouluvalmistelut

2. joulukuu

3. joulukoriste

4. joulusiivous

5. joulupöytä

6. joululahja

7. anoppi

8. rautatieasema

9. lumihiihtäjä

10. asemalaituri

14. Vastaa kysymyksiin lyhyesti tekstin perusteella.

1. Mitä juhlaa Birgitta haluaa viettää oman perheensä kanssa?

2. Missä Birgitta ja Mertsu asuivat ensin Mertsin kotikaupungissa?

3. Miten romaniperheessä valmistellaan joulua?

4. Millä Birgitta matkusti oman perheensä luokse?

5. Mitä Mertsu antoi Birgitalle joululahjaksi?

OIKEAT VASTAUKSET

14. Vastaa kysymyksiin lyhyesti tekstin perusteella.

1. Mitä juhlaa Birgitta haluaa viettää oman perheensä kanssa?

Joulua

2. Missä Birgitta ja Mertsin asuivat ensin Mertsin kotikaupungissa?

Mertsin tädin luona

3. Miten romaniperheessä valmistellaan joulua?

Siivoamalla ja koristelemalla koti jouluisesti ja varaamalla tarpeeksi ruokaa ja herkkuja joulupöytään

4. Millä Birgitta matkusti oman perheensä luokse?

Junalla

5. Mitä Mertsin antoi Birgitalle joululahjaksi?

Kultaisen ketjun, jossa riippui kultainen sydän

15. Alleviivaa lauseista A tai B se, kumpi on tekstin perusteella totta.

1. A) Mertsin ja Birgitta olivat olleet yhdessä jo monta joulua.
B) Joulukuun oli Mertsin ja Birgitan ensimmäinen yhdessä.
2. A) Birgitta ja Mertsin asuivat ensin Mertsin serkkujen luona.
B) Birgitta ja Mertsin asuivat ensin Mertsin tädin luona.
3. A) Joulukuun varataan paljon ruokaa ja herkkuja.
B) Joulukuun varataan ruokaa sen verran, kuin on pakko.
4. A) Birgitta teki joulusiivouksen kotonaan, mutta ei jaksanut auttaa anoppiaan.
B) Birgitta teki joulusiivouksen kotonaan ja auttoi anoppiaan ennen kuin lähti joulukuun perheensä luokse.
5. A) Birgitta kertoi Mertsille syksyllä, että aikoi viettää joulukuun perheensä kanssa.
B) Kun joulukuun alkoi, Birgitta kertoi Mertsille aikovansa viettää joulukuun perheensä kanssa.
6. A) Mertsin oli pahoillaan Birgitan päätöksestä, mutta ymmärsi sen hyvin.
B) Mertsin ei ymmärtänyt Birgitan päätöstä viettää joulukuun perheensä kanssa.
7. A) Birgitan lähtiessä junalla perheensä luokse ulkona satoi hiljaksen lunta.
B) Mertsin hiukset kastuivat vesisateessa, kun hän saattoi Birgitan junalle.

OIKEAT VASTAUKSET

15. Alleviivaa lauseista A tai B se, kumpi on tekstin perusteella totta.

1. A) Mertsin ja Birgitta olivat olleet yhdessä jo monta joulua.
B) Joulu oli Mertsin ja Birgitan ensimmäinen yhdessä.
2. A) Birgitta ja Mertsin asuivat ensin Mertsin serkkujen luona.
B) Birgitta ja Mertsin asuivat ensin Mertsin tädin luona.
3. A) Jouluna varataan paljon ruokaa ja herkkuja.
B) Jouluna varataan ruokaa sen verran, kuin on pakko.
4. A) Birgitta teki joulusiivouksen kotonaan, mutta ei jaksanut auttaa anoppiaan.
B) Birgitta teki joulusiivouksen kotonaan ja auttoi anoppiaan ennen kuin lähti jouluksi perheensä luokse.
5. A) Birgitta kertoi Mertsille syksyllä, että aikoi viettää joulun perheensä kanssa.
B) Kun joulukuu alkoi, Birgitta kertoi Mertsille aikovansa viettää joulun perheensä kanssa.
6. A) Mertsin oli pahoillaan Birgitan päätöksestä, mutta ymmärsi sen hyvin.
B) Mertsin ei ymmärtänyt Birgitan päätöstä viettää joulu perheensä kanssa.
7. A) Birgitan lähtiessä junalla perheensä luokse ulkona satoi hiljakseen lunta.
B) Mertsin hiukset kastuivat vesisateessa, kun hän saattoi Birgitan junalle.

Jouluaatto suvun kanssa

Jouluaattoä edeltävänä iltana Elisa ja Tanja valmistelivat seuraavan päivän jouluaateriaa. Pakastimesta otettiin sulamaan laatikoita ja muita herkkuja. Elisa paistoi paistin ja valmisteli rosollin sekä erilaiset kalavadit. Lisäksi he laittoivat kinkun paistumaan uuniin yöksi. Lopuksi silitettiin pöytäliinat ja siistittiin talo. Kaikki alkoi olla valmista jouluaattoä varten.

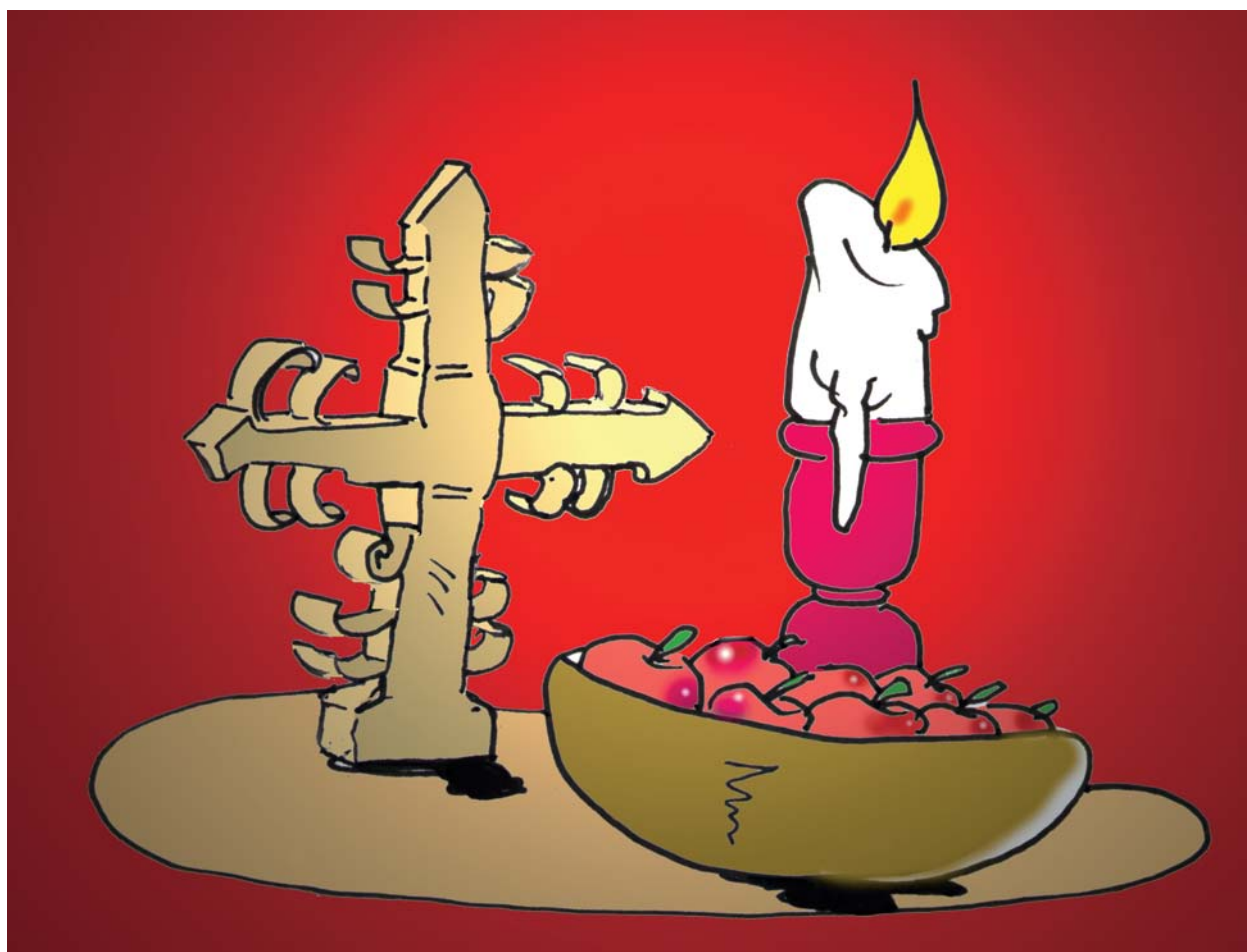
Jouluaattoamuna Elisa nousi aikaisin keittämään puuroa ja soppaa aamupalalle. Keittiössä tuoksui ihana paistettu kinkku. Aamupäivän aikana hän valmisteli jouluaateriaa. Koko lähisuku tulisi heille syömään. Pian eteisestä alkoi kuulua ääniä. Birgitta ja Sonja tulivat auttamaan Elisaa jouluaaterian valmistelussa. Kohta saapuisivat Armas ja Sandra sekä Topi ja Aili. Lisäksi tulossa olivat Unelma ja Antti sekä näiden nuoriso. Ensiksi keräännäyttäisiin yhdessä hautausmaalle sytyttämään haudoille kynttilät. Joulun aikaan herkistytettiin muistamaan jo poisnukkuneita omaisia.

Kaikkien palattua hautausmaalta siirryttiin pöytään. Miehet söivät ensin ja siirtyivät sitten olohuoneeseen katetun kahvipöydän ääreen. Naiset söivät sen jälkeen omassa seurueessaan vaihdellen kuulumisia. Erityisesti Birgitalta kyseltiin uuden kodin sisustamisesta ja siitä, millaista oli asua uudella paikkakunnalla. Jouluaaterian jälkeen pestiin yhdessä astiat ja siivottiin jäljet. Miehet menivät talliin tervehtimään hevosia ja viemään näille omenia ja pipareita. Naiset jatkoivat jouluaaton viettoa kahvittelemalla olohuoneessa. Miesväen saavuttua takaisin sisälle kuului eteisestä kolinaa ja sisään astui ilmielävä joulupukki. Hänellä oli mukanaan monta säkellistä lahjoja, ja asetuttuaan istumaan hän pyysikin pienempiä lapsia auttamaan lahjojen jakamisessa. "Tonttu sairastui juuri joulun alla, eikä yhtään tonttua ollut vapaana. Tarvitsenkin teitä lapsia auttamaan, jos vapaaehtoisia löytyy", tuumasi joulupukki. Eikä tarvinnut joulupukin kahta kertaa käskeä. Lapset riensivät innokkaina auttamaan. Onhan lasten mielestä lahjojen jakaminen ja saaminen yksi joulun hauskeimmista asioista.

Joululahjojen jakamisen jälkeen pukki lähti piakkoin jatkamaan matkaansa. Hänellä oli kuulemma vielä monta taloa käymättä, ennen kuin hän lähtisi kotimatkalleen Korvatunturille.

Illan vierieissä eteenpäin alkoivat sukulaiset tehdä lähtöä koteihinsa. Yksi jouluaatto oli taas saatu viettää yhdessä nauttien pöydän antimista ja läheisten seurasta. Huomenna olisi Ailin vuoro kestitä heitä, ja tapaninpäivänä mentäisiin Sandran ja Armaan luokse.

Jasmin seiso ikkunan ääressä katselemissa, kun autot ajoivat pois. Talvinen piha näytti aivan satumaalta piharoihujen valaistessa maisemaa. Tallin nurkalla vilahti joku. Uninen tyttö oli aivan varma siitä, että siellä oli tonttu.

1. Valitse lauseeseen oikein kirjoitettu sana rastittamalla sopiva vaihtoehto mallin mukaan.

Jouluaatto edeltävänä iltana naiset valmistelivat jouluateriaa.

ebeltävänä

ebeltävnä

Elisa valmisti erilaiset kalavabit

kalavadit

kalavapit.

Lopuksi sitlitettiin pöytäliinat ja siistittiin talo.

silitetiin

silitettiin

Elisa nousi aikaisin keitämään puuroa.

keittämään

keitämmän

Koko lähisuku tulisi heille syömään.

läihisuku

lähissuku

Kohta sapuisivat Armas ja Sandra.

saapuisivat

sapsiivat

OIKEAT VASTAUKSET

1. Valitse lauseeseen oikein kirjoitettu sana rastittamalla sopiva vaihtoehto mallin mukaan.

Jouluaatto edeltävänä iltana naiset valmistelivat jouluateriaa.
 ebeltävänä
 ebeltävänä

Elisa valmisti erilaiset kalavabit
 kalavadit
 kalavapit.

Lopuksi sitlitetiin pöytäliinat ja siistittiin talo.
 silitetiin
 silitettiin

Elisa nousi aikaisin keitämään puuroa.
 keittämään
 keitämmän

Koko lähisuku tulisi heille syömään.
 läih suku
 lähissuku

Kohta sapuisivat Armas ja Sandra.
 saapuisivat
 sapsiivat

2. Valitse lauseeseen oikein kirjoitettu sana rastittamalla sopiva vaihtoehto mallin mukaan.

Hautausmaalle keräänyttäisiin sytyttämään kynttilöitä.
 kerännytäisiin
 keräänyttäisiin

Poisnukkuneita omaisia hekristyttiin muistamaan jouluna.
 herkistytiin
 herkistyttiin

Miehet siirtyivät syötyään olohuoneeseen
 olohouneeseen
 olohouneseen.

Talliin mentiin tevrehtimään hevosia.
 tervehtimään
 tervehitmään

Joulupukilla oli mukanaan monta säkivistä lahjoja.
 säklisistä
 säkillistä

Piha näytti satumaalta piharohjujen valaistessa maisemaa.
 piharoihujen
 piharoihujujen

OIKEAT VASTAUKSET

2. Valitse lauseeseen oikein kirjoitettu sana rastittamalla sopiva vaihtoehto mallin mukaan.

Hautausmaalle keräänyttäisiin sytyttämään kynttilöitä.
 kerännytäisiin
 keräänyttäisiin

Poisnukkuneita omaisia hekristyttiin muistamaan jouluna.
 herkistyiin
 herkistyttiin

Miehet siirtyivät syötyään olohuoneeseen
 olohouneeseen
 olohouneseen.

Talliin mentiin tevrehtimään hevosia.
 tervehtimään
 tervehitmään

Joulupukilla oli mukanaan monta säkivistä lahjoja.
 säklisistä
 säkillistä

Piha näytti satumaalta piharohjujen valaistessa maisemaa.
 piharoihujen
 piharoihujujen

**3. Mikä tarinassa esiintynyt sana tavuista muodostuu?
Järjestä tavut uudelleen mallin mukaan. Kirjoita sana viivalle.
Lue sanat ääneen.**

1. te – lu – jou – ri – a – a **jouluateria**
2. lii – tä – pöy – na _____
3. mu – la – pa – aa _____
4. ta – us – maa – hau _____
5. ne – lo – o – huo _____
6. ka – kun – paik – ta _____
7. paa – nen – toi – va – eh _____
8. e – vä – mi – il – lä _____
9. va – ri – Kor – tu – tun _____
10. nen – vi – tal _____

OIKEAT VASTAUKSET

**3. Mikä tarinassa esiintynyt sana tavuista muodostuu?
Järjestä tavut uudelleen mallin mukaan. Kirjoita sana viivalle.
Lue sanat ääneen.**

1. jouluateria
2. pöytäliina
3. aamupala
4. hautausmaa
5. olohuone
6. paikkakunta
7. vapaaehtoinen
8. ilmielävä
9. Korvatunturi
10. talvinen

4. Mikä tavu sanasta puuttuu? Valitse tavu annetuista vaihtoehtoista. Kirjoita tavu viivalle mallin mukaan. Mikä tarinassa ollut sana muodostuu? Lue sanat ääneen.

1. pi - ha - roi - hu	ha / haa / han
2. sa - ____ - maa	tu / tut / ta
3. jou - lu - ____ - ki	pu / puk / puu
4. ____ - vi - pöy - tä	kah / ka / ah
5. lä - ____ - su - ku	ti / ki / hi
6. ro - sol - ____	li / ti / ni
7. ____ - mu - päi - vä	aa / a / an
8. jou - lu - ____ - to - aa - mu	at / aa / aat
9. ____ - ka - kun - ta	pai / paik / pak
10. va - ____ - eh - toi - nen	pa / paa / pan

OIKEAT VASTAUKSET

4. Mikä tavu sanasta puuttuu? Valitse tavu annetuista vaihtoehtoista. Kirjoita tavu viivalle mallin mukaan. Mikä tarinassa ollut sana muodostuu? Lue sanat ääneen.

	<u>Puuttuva tavu</u>
1. pi - ha - roi - hu	ha
2. sa - tu - maa	tu
3. jou - lu - puk - ki	puk
4. kah - vi - pöy - tä	kah
5. lä - hi - su - ku	hi
6. ro - sol - li	li
7. aa - mu - päi - vä	aa
8. jou - lu - aat - to - aa - mu	aat
9. paik - ka - kun - ta	paik
10. va - paa - eh - toi- nen	paa

5. Mikä tavu löytyy sanasta? Rastita oikea vaihtoehto mallin mukaan.

jouluateria a) ta _____
b) te **X**
c) to _____

ilmielävä a) le _____
b) la _____
c) lä _____

rosolli a) so _____
b) lo _____
c) ro _____

Korvatunturi a) ve _____
b) vu _____
c) va _____

pöytäliina a) ta _____
b) tä _____
c) to _____

piharoihu a) roi _____
b) rai _____
c) rou _____

Birgitta a) git _____
b) get _____
c) gat _____

uninen a) mi _____
b) ri _____
c) ni _____

hautausmaa a) tu _____
b) ta _____
c) to _____

satumaa a) ta _____
b) tu _____
c) te _____

OIKEAT VASTAUKSET

5. Mikä tavu löytyy sanasta? Rastita oikea vaihtoehto mallin mukaan.

jouluaateria a) ta _____
b) te **X**
c) to _____

ilmielävä a) le _____
b) la _____
c) lä **X**

rosolli a) so _____
b) lo _____
c) ro **X**

korvatunturi a) ve _____
b) vu _____
c) va **X**

pöytäliina a) ta _____
b) tä **X**
c) to _____

piharoihu a) roi **X**
b) rai _____
c) rou _____

Birgitta a) git **X**
b) get _____
c) gat _____

uninen a) mi _____
b) ri _____
c) ni **X**

hautausmaa a) tu _____
b) ta **X**
c) to _____

satumaa a) ta _____
b) tu **X**
c) te _____

6. Millä tavulla sana alkaa? Valitse oikea alkutavu ja kirjoita koko sana viivalle tavutettuna mallin mukaan.

juo
jou -luaatto **jou – lu – aat – to**
jau

vas
vak -mistella _____
val

pyö
päy -täliina _____
pöy

sop
sup -paa _____
suo

la
le -hisuku _____
lä

OIKEAT VASTAUKSET

6. Millä tavulla sana alkaa? Valitse oikea alkutavu ja kirjoita koko sana viivalle tavutettuna mallin mukaan.

juo
jou -luaatto **jou-lu-aat-to**
jau

vas
vak -mistella **val-mis-tel-la**
val

pyö
päy -täliina **pöy-tä-lii-na**
pöy

sop
sup -paa **sop-paa**
suo

la
le -hisuku **lä-hi-su-ku**
lä

7. Millä tavulla sana alkaa? Valitse oikea alkutavu ja kirjoita koko sana viivalle tavutettuna mallin mukaan.

nou

nau -riso

nuo – ri –so

nuo

kent

kynt -tilät

kint

siir

suur -tyä

seer

tor

tur -vehtiä

ter

se

su -killinen

sä

sou

sau -rue

seu

OIKEAT VASTAUKSET

7. Millä tavulla sana alkaa? Valitse oikea alkutavu ja kirjoita koko sana viivalle tavutettuna mallin mukaan.

nou
nau -riso **nuo-ri-so**
nuo

kent
kynt -tilät **kynt-ti-lät**
kint

siir
suur -tyä **siir-ty-ä**
seer

tor
tur -vehtiä **ter-veh-ti-ä**
ter

se
su -killinen **sä-kil-li-nen**
sä

sou
sau -rue **seu-ru-e**
seu

8. Missä ovat tavurajat? Merkitse tavurajat pystyviivoilla.

jouluateria

ensiksi

kynttilät

herkistystä

olohuone

sisustaminen

tervehtiä

kahvitella

eteinen

paikkakunta

tapaninpäivä

maisema

OIKEAT VASTAUKSET

8. Missä ovat tavurajat? Merkitse tavurajat pystyviivoilla.

jou - lu - a - te - ri - a

en - sik - si

kynt - ti - lät

her - kis - ty - ä

o - lo - huo - ne

si - sus - ta - mi - nen

ter - veh - ti - ä

kah - vi - tel - la

e - tei - nen

paik - ka - kun - ta

ta - pa - nin - päi - vä

mai - se - ma

9. Muodosta järkeviä lauseita lisäämällä yksi sana listasta A ja yksi sana listasta B. Muodosta lauseet lukemasi tarinan perusteella. Lauseen alku on valmiina. Muista piste lauseen lopussa!

Elisa ja Tanja **valmistelivat jouluateriaa.**

Kinkku _____

Lopuksi _____

Birgitta ja Sonja _____

Lähisuku _____

Keittiössä _____

Hautausmaalla _____

Poisnukkuneita _____

Miehet _____

Kahvipöytä _____

Naiset _____

Lista A

auttoivat

paistui

valmistelivat

vaihtoivat

muisteltiin

sytytettäisiin

silitettiin

tulisi

tuoksui

söivät

katettiin

Lista B

syömään

pöytäliinat

olohuoneeseen

kinkku

ensin

jouluateriaa

Elisaa

uunissa

kynttilät

jouluna

kuulumisia

OIKEAT VASTAUKSET

9. Muodosta järkeviä lauseita lisäämällä yksi sana listasta A ja yksi sana listasta B. Muodosta lauseet lukemasi tarinan perusteella. Lauseen alku on valmiina. Muista piste lauseen lopussa!

Elisa ja Tanja **valmistelivat jouluateriaa.**

Kinkku **paistui uunissa.**

Lopuksi **silitettiin pöytäliinat.**

Birgitta ja Sonja **auttoivat Elisaa.**

Lähisuku **tulisi syömään.**

Keittiössä **tuoksui kinkku.**

Hautausmaalla **sytytettäisiin kynttilät.**

Poisnukkuneita **muisteltiin jouluna.**

Miehet **söivät ensin.**

Kahvipöytä **katettiin olohuoneeseen.**

Naiset **vaihtoivat kuulumisia.**

10. Täydennä tarina. Valitse lauseisiin sopiva sana listasta. Kirjoita sana viivalle.

Jouluaatto edeltävänä _____ Elisa ja Tanja valmistelivat _____. Elisa otti _____ sulamaan laatikoita ja muita _____. Hän paistoi _____ uunissa, silitti _____ ja siivosi koko _____. Aamulla Elisa keitti _____ ja soppaa _____. Pian _____ alkoi kuulua _____, kun vieraat saapuivat. Miehet söivät ensin ja siirtyivät sitten _____ kahvipöydän ääreen. Naiset vaihtoivat keskenään _____ ja kyselivät Birgitalta uuden kodin _____ ja siitä, millaista oli asua uudella _____. Miehet menivät _____ tervehtimään _____. Illalla talvinen piha näytti _____. Tallin _____ vilahti vielä joku _____ valaistessa _____.

pakastimesta
jouluateriaa
paikkakunnalla
aamupalalle
pöytäliinat
nurkalla
herkkuja

kinkun
olohuoneeseen
maisemaa
sisustamisesta
ääniä
hevosia
puuroa

eteisestä
kuulumisia
iltana
talliin
piharoihujen
satumaalta
talon

OIKEAT VASTAUKSET

10. Täydennä tarina. Valitse lauseisiin sopiva sana listasta. Kirjoita sana viivalle.

Jouluaattoä edeltävänä **iltana** Elisa ja Tanja valmistelivat **jouluaateriaa**. Elisa otti **pakastimesta** sulamaan laatikoita ja muita **herkkuja**. Hän paistoi **kinkun** uunissa, silitti **pöytäliinat** ja siivosi koko **talon**. Aamulla Elisa keitti **puuroa** ja soppaa **aamupalalle**. Pian **eteisestä** alkoi kuulua **ääniä**, kun vieraat saapuivat. Miehet söivät ensin ja siirtyivät sitten **olohuoneeseen** kahvipöydän ääreen. Naiset vaihtoivat keskenään **kuulumisia** ja kyselivät Birgitalta uuden kodin **sisustamisesta** ja siitä, millaista oli asua uudella **paikkakunnalla**. Miehet menivät **talliin** tervehtimään **hevosia**. Illalla talvinen piha näytti **satumaalta**. Tallin **nurkalla** vilahti vielä joku **piharoihujen** valaistessa **maisemaa**.

11. Täydennä tarina käyttämällä seuraavia sanoja: minä, sinä, hän, me, te, he, se, joka, jotka, mikä.

Elisa ja Tanja valmistelivat jouluateriaa. _____ ottivat pakastimesta sulamaan laatikoita ja muita herkkuja. Elisa paistoi paistin ja valmisteli rosollin. Lisäksi _____ laittoi kinkun paistumaan uuniin yöksi. Jouluaattoamuna keittiössä tuoksui ihana paistettu kinkku. _____ oli saanut muhia uunissa koko yön.

Lähisukulaiset tulisivat heille syömään. "Kohtahan _____ jo tulevat", Elisa tokaisi Tanjalle touhujensa lomasta. "Siinähan _____ jo olette! Tervetuloa!" Elisa toivotti, kun Birgitta ja Sonja tulivat auttamaan keittiöön. Sukulaiset olivat jo useita vuosia viettäneet yhdessä joulunpyhiä, _____ kuuluikin vahvasti romanikulttuuriin.

Naiset vaihtoivat ruokapöydässä kuulumisia. "Miten _____ olet viihtynyt uudella paikkakunnalla?" naiset kyselivät Birgitalta. "_____ olen sisustanut asuntoamme", Birgitta kertoi. "Nyt _____ siivoamme yhdessä astiat pois", naiset päättivät syötyään maittavan aterian.

Miehet menivät talliin tervehtimään hevosia, _____ jo odottivat omenia ja pipareita isänniltään. Myöhemmin perheet saivat vieraakseen vielä joulupukin, _____ jakoi lahjoja lapsille. Illalla Jasmin näki ikkunasta tallin nurkalla vilahtavan jonkun. Tyttö oli aivan varma, että _____ oli tonttu.

OIKEAT VASTAUKSET

11. Täydennä tarina käyttämällä seuraavia sanoja: minä, sinä, hän, me, te, he, se, joka, jotka, mikä.

Elisa ja Tanja valmistelivat jouluateriaa. **He** ottivat pakastimesta sulamaan laatikoita ja muita herkkuja. Elisa paistoi paistin ja valmisteli rosollin. Lisäksi **hän** laittoi kinkun paistumaan uuniin yöksi. Jouluaattoamuna keittiössä tuoksui ihana paistettu kinkku. **Se** oli saanut muhia uunissa koko yön.

Lähisukulaiset tulisivat heille syömään. "Kohtahan **he** jo tulevat", Elisa tokaisi Tanjalle touhujensa lomasta. "Siinähan **te** jo olette! Tervetuloa!" Elisa toivotti, kun Birgitta ja Sonja tulivat auttamaan keittiöön. Sukulaiset olivat jo useita vuosia viettäneet yhdessä joulunpyhiä, **mikä** kuuluikin vahvasti romanikulttuuriin.

Naiset vaihtoivat ruokapöydässä kuulumisia. "Miten **sinä** olet viihtynyt uudella paikkakunnalla?" naiset kyselivät Birgitalta. "**Minä** olen sisustanut asuntoamme", Birgitta kertoi. "Nyt **me** siivoamme yhdessä astiat pois", naiset päättivät syötyään maittavan aterian.

Miehet menivät talliin tervehtimään hevosia, **jotka** jo odottivat omenia ja pipareita isänniltään. Myöhemmin perheet saivat vieraakseen vielä joulupukin, **joka** jakoi lahjoja lapsille. Illalla Jasmin näki ikkunasta tallin nurkalla vilahtavan jonkun. Tyttö oli aivan varma, että **se** oli tonttu.

12. Sanat on kirjoitettu yhteen. Erotta sanat ja kirjoita lauseet uudestaan viivalle mallin mukaan.

1. Jouluaattoaedeltävänä iltana naisväkivalmisteliseuraavan päivän jouluateriaa.

Jouluaatto edeltävänä iltana naisväki valmisti seuraavan päivän jouluateriaa.

2. Elisapaistoipaistinjavalmistirosollinsekä erilaiset kalavadit.

3. Kaikkialkoiollavalmistajouluaattoavarten.

4. Aamullakeittiössä tuoksuihanapaistettukinkku.

5. Kokolähisukutulisiheillessyömään.

6. Ensiksikeräännyttäisiinyhdessä sytyttämään haudoille kynttilät.

7. Jouluaateriallamiehetsöivät ensin janaisten jälkeen omassa seurueessaan.

8. Sisäänastui ilmieläväjoulupukkimukanaan montasäkillistä lahjoja.

OIKEAT VASTAUKSET

12. Sanat on kirjoitettu yhteen. Erotta sanat ja kirjoita lauseet uudestaan viivalle mallin mukaan.

1. Jouluaattoä edeltävänä iltana naisväki valmisteli seuraavan päivän jouluaateriaa.
2. Elisa paistoi paistin ja valmistti rosollin ja erilaiset kalavadit.
3. Kaikki alkoi olla valmista jouluaattoa varten.
4. Aamulla keittiössä tuoksui ihana paistettu kinkku.
5. Koko lähisuku tulisi heille syömään.
6. Ensiksi keräännnyttäisiin yhdessä sytyttämään haudoille kynttilät.
7. Jouluaerialla miehet söivät ensin ja naiset sen jälkeen omassa seurueessaan.
8. Sisään astui ilmielävä joulupukki mukanaan monta säkillistä lahjoja.

13. Lue teksti ja vastaa kysymyksiin valitsemalla oikea vaihtoehto. Vain yksi vaihtoehto on oikea.

1. Milloin Elisa ja Tanja valmistelivat jouluateriaa?
 - a. jouluaattona
 - b. joulupäivänä
 - c. jouluaattonaattona
 - d. toisena joulupäivänä

2. Mitä jouluaattoamuna syötiin?
 - a. kalaa
 - b. kinkkua
 - c. puuroa
 - d. paahtoleipää

3. Kuka ei valmistellut ateriaa jouluaattona?
 - a. Sandra
 - b. Elisa
 - c. Birgitta
 - d. Sonja

4. Missä käytiin ennen jouluateriaa?
 - a. kyläilemässä
 - b. hautausmaalla
 - c. kaupassa
 - d. saunassa

5. Missä miehet kävivät ennen joulupukin saapumista?
 - a. ulkona tupakalla
 - b. noutamassa omenia varastosta
 - c. noutamassa joulupukin
 - d. tallissa katsomassa hevosia

OIKEAT VASTAUKSET

13. Lue teksti ja vastaa kysymyksiin valitsemalla oikea vaihtoehto. Vain yksi vaihtoehto on oikea.

1. Milloin Elisa ja Tanja valmistelivat jouluateriaa?
 - a. jouluaattona
 - b. joulupäivänä
 - c. jouluaattonaatonna**
 - d. toisena joulupäivänä

2. Mitä jouluaattoamuna syötiin?
 - a. kalaa
 - b. kinkkua
 - c. puuroa**
 - d. paahtoleipää

3. Kuka ei valmistellut ateriaa jouluaattona?
 - a. Sandra**
 - b. Elisa
 - c. Birgitta
 - d. Sonja

4. Missä käytiin ennen jouluateriaa?
 - a. kyläilemässä
 - b. hautausmaalla**
 - c. kaupassa
 - d. saunassa

5. Missä miehet kävivät ennen joulupukin saapumista?
 - a. ulkona tupakalla
 - b. noutamassa omenia varastosta
 - c. noutamassa joulupukin
 - d. tallissa katsomassa hevosia**

14. Päättelä ja täydennä lukemasi tekstin perusteella oikea nimi kunkin lauseen alkuun.

Tanja	Elisa	Birgitta	Sandra	Jasmin
Sonja	Rainer	Unelma	Aili	Armas

_____ auttoi kinkun paistumaan laittamisessa.
_____ siivosi taloansa aatonaattoiltana.
_____ tuli aattona keittiöön auttamaan.
_____ on Antin puoliso.
_____ vastaili kysymyksiin uudesta kodista.
_____ valmisti aterian joulupäiväksi.
_____ odotti vieraita juhlapöytänsä
tapaninpäivänä.
_____ näki tontun vilahtavan ulkona.
_____ on Sandran aviomies.
_____ ohjasi muut miehet talliinsa.

OIKEAT VASTAUKSET

14. Päättelä ja täydennä lukemasi tekstin perusteella oikea nimi kunkin lauseen alkuun.

Tanja auttoi kinkun paistumaan laittamisessa.

Elisa siivosi taloansa aatonaattoiltana.

Sonja tuli aattona keittiöön auttamaan.

Unelma on Antin puoliso.

Birgitta vastaili kysymyksiin uudesta kodista.

Aili valmisti aterian joulupäiväksi.

Sandra odotti vieraita juhlapöytäänsä tapaninpäivänä.

Jasmin näki tontun vilahtavan ulkona.

Armas on Sandran aviomies.

Rainer ohjasi muut miehet talliinsa.

15. Numeroi annetut lauseet järjestykseen 1–10 sen perusteella, miten ne tekstissä mainitaan.

- _____ Sonja aikoo auttaa Elisaa.
- _____ Tanja auttaa Elisaa
- _____ Naiset juovat kahvia.
- _____ Miehet lähtevät talliin.
- _____ Elisa valmistaa rosollia.
- _____ Naiset ruokailevat.
- _____ Joulupukki saapuu.
- _____ Kynttilät sytytetään hautausmaalla.
- _____ Elisa keittää puuroa.
- _____ Miehet syövät.

OIKEAT VASTAUKSET

15. Numeroi annetut lauseet järjestykseen 1–10 sen perusteella, miten ne tekstissä mainitaan.

- 4.** Sonja aikoo auttaa Elisaa.
- 1.** Tanja auttaa Elisaa
- 9.** Naiset juovat kahvia.
- 8.** Miehet lähtevät talliin.
- 2.** Elisa valmistaa rosollia.
- 7.** Naiset ruokailevat.
- 10.** Joulupukki saapuu.
- 5.** Kynttilät sytytetään hautausmaalla.
- 3.** Elisa keittää puuroa.
- 6.** Miehet syövät.

16. Vastaa kysymyksiin tekstin perusteella.

1. Mitä pöytäliinoille tehtiin jouluvalmistelujen yhteydessä?

2. Mitä pakastimesta otettiin sulamaan jouluateriaa varten?

3. Mitä jouluaattona tehtiin yhdessä ensimmäiseksi?

4. Mitä hautausmaalla tehtiin?

5. Ketkä söivät ensimmäiseksi jouluaterian?

6. Miksi joulupukki tarvitsi lasten apua lahjojen jakamisessa?

7. Missä lähisuku kokoontui tapaninpäivänä?

8. Mitä Jasmin uskoi nähneensä pihamaalla?

OIKEAT VASTAUKSET

16. Vastaa kysymyksiin tekstin perusteella.

1. Mitä pöytäliinoille tehtiin jouluvalmistelujen yhteydessä?
Pöytäliinat silitettiin.

2. Mitä pakastimesta otettiin sulamaan jouluateriaa varten?
Pakastimesta otettiin sulamaan laatikoita ja muita herkkuja.

3. Mitä jouluaattona tehtiin yhdessä ensimmäiseksi?
Jouluaattona keräännettiin yhdessä hautausmaalle.

4. Mitä hautausmaalla tehtiin?
Sytytettiin haudoille kynttilät.

5. Ketkä söivät ensimmäiseksi jouluaterian?
Miehet söivät ensimmäiseksi.

6. Miksi joulupukki tarvitsi lasten apua lahjojen jakamisessa?
Joulupukki tarvitsi apua, koska tonttu oli sairastunut juuri joulun alla.

7. Missä lähisuku kokoontuu tapaninpäivänä?
Lähisuku kokoontuu Sandran ja Armaan luona.

8. Mitä Jasmin uskoi nähneensä pihamaalla?
Jasmin uskoi nähneensä tontun.

17. Onko väite oikein vai väärin tekstin perusteella? Rastita oikea vaihtoehto.

Oikein

Väärin

1. Jouluaateriaa varten oli pakastettu ruokaa.	_____	_____
2. Paistettu joulukinkku tuoksui hyvältä.	_____	_____
3. Elisa ei jaksanut silittää pöytäliinoja.	_____	_____
4. Jouluaattoamuna syötiin puuroa ja soppaa.	_____	_____
5. Lapset eivät halunneet auttaa joulupukkia.	_____	_____
6. Tapaninpäivänä kokoonnuttiin Sandran ja Armaan luo.	_____	_____
7. Kahvipöytä oli katettu makuuhuoneeseen.	_____	_____
8. Hevoset saivat jouluna omenia ja pipareita.	_____	_____
9. Vieraat jäivät yöksi Elisan ja Rainerin luokse.	_____	_____
10. Joulumateriaalia tarjottiin rosollia.	_____	_____
11. Lapset autoivat äitiään jouluvalmisteluissa.	_____	_____
12. Joulupukki palasi heti Korvatunturille.	_____	_____

OIKEAT VASTAUKSET

17. Onko väite oikein vai väärin tekstin perusteella? Rastita oikea vaihtoehto.

	Oikein	Väärin
1. Jouluaateriaa varten oli pakastettu ruokaa.	X	
2. Paistettu joulukinkku tuoksui hyvältä.	X	
3. Elisa ei jaksanut silittää pöytäliinoja.		X
4. Jouluaattoamuna syötiin puuroa ja soppaa.	X	
5. Lapset eivät halunneet auttaa joulupukkia.		X
6. Tapaninpäivänä kokoonnuttiin Sandran ja Armaan luo.	X	
7. Kahvipöytä oli katettu makuuhuoneeseen.		X
8. Hevoset saivat jouluna omenia ja pipareita.	X	
9. Vieraat jäivät yöksi Elisan ja Rainerin luokse.		X
10. Jouluaerialla tarjottiin rosollia.	X	
11. Lapset auttoivat äitiään jouluvalmisteluissa.	X	
12. Joulupukki palasi heti Korvatunturille.		X

Tsihko nevo bereh

Joulunpyhien mentyä alettiin valmistautua seuraavaan suureen juhlaan, uuteenvuoteen. Toni halusi isänsä ostavan ilotulitteita uudenvuodenaattoa varten. Raineri varasikin muutaman raketin ammuttavaksi keskiyöllä taivaalle. Täytyisi mennä läheiselle niitylle ampumaan ne, sillä hevoset voisivat pelästyä rakettien pauketta.

Elisa varasi illaksi monenlaisia herkkuja. Lisäksi oli tarkoitus katsella elokuvia. Ensin käytäisiin tervehtimässä isovanhempia ja toivotamassa heille hyvää uutta vuotta. Oli tarkoitus poiketa Topin mökillä ja istua siellä hetken aikaa. Birgitta oli lähtenyt pois, ja Sonja oli lähtenyt sisarensa luo muutamaksi päiväksi. Sen jälkeen alkaisi koulu ja tytön olisi tultava kotiin. Nuoret aikoivat mennä seurakunnan hengellisiin romanijuhliin vastaanottamaan uutta vuotta. Birgitan vanhempia lohdutti, että Mertsu ja Birgitta olivat kumpikin uskovia nuoria. Silloin he välttyisivät monelta pahalta asialta maailmassa. Kuitenkin talo tuntui tyhjältä, kun molemmat tytöt olivat poissa. Pyhien mentyä he ajaisivat Topin kanssa hakemaan Sonjaa pois. Samalla he kävisivät tyttärensä uudessa kodissa ensimmäistä kertaa.

Topin mökillä innostuttiin muistelemaan menneitä uudenvuodenviettoja. Monta kertaa oli lähdetty isolla porukalla tanssimaan pitkienkin matkojen päähän ja pidetty hauskaa aamuyön tunneille asti. Nykyään uutta vuotta vastaanotetaan paljon rauhallisemmin, lähinnä oman perheen kesken. Monet romanit osallistuvat uutenvuotena myös hengellisiin tilaisuuksiin.

Viimein Raineri ja Elisa lähtivät kotiinsa. Vielä aiottiin katsella elokuvia ja ampua raketteja. Uudenvuodenaattoillan tummuttua yöksi alkoi taivaalle ilmestyä toinen toistaan kauniimpia raketteja. Tumma taivas vaaleni rakettien loisteessa. Ne olivat kuin kirkkaat tähdet, jotka satoivat alas maailmaan ihmisten keskelle. Kaikki seisoivat aivan hiljaa, kunnes paukahtelu lakkasi. Raineri kääntyi perheensä puoleen ja sanoi: "Tsihko nevo bereh!" Uusi vuosi oli alkanut.

1. Puuttuuko sanoista yksi vai kaksi t-kirjainta? Kirjoita puuttuvat kirjaimet viivoille.

Joulunpyhien men_____yä ale_____iin valmis_____autua uu_____een vuoteen. Toni halusi isänsä os_____avan ilotuli_____eita uudenvuodena_____oa varten. Raineri varasikin muutaman raketin ammu_____avaksi keskiyöllä taivaalle. Täytyisi mennä läheiselle nii_____ylle ampumaan ne, sillä hevoset voisivat pelästyä rake_____ien pauke_____a.

Ensin käy_____äisiin terveh_____imässä isovanhempia ja toivo_____amassa heille hyvää uu_____a vuotta. Nuoret aikoivat mennä seurakunnan hengellisiin romanijuhliin vastaan_____amaan uutta vuo_____a. Birgitan vanhempia lohdu_____i se, että Merts ja Birgitta olivat kumpikin uskovia nuoria. Silloin he väl_____yisivät monel_____a pahal_____a asial_____a maailmassa. Pyhien men_____yä he kävisivät ty_____ärensä uudessa kodissa ensimmäistä ker_____aa.

Topin mökillä innostu_____iin muis_____elemaan menneitä uudenvuodenvie_____oja. Monta kertaa oli lähde_____y isolla porukalla tanssimaan pi_____kienkin ma_____kojen päähän ja pide_____y hauskaa aamuyön tunneille asti. Nykyään uu_____a vuotta vastaan_____etaan paljon rauhallisemmin. Monet romanit osallis_____uvat uutenavuotena myös hengellisiin tilaisuuksiin.

Viimein Raineri ja Elisa lähtivät ko_____iinsa. Vielä aio_____iin katsella elokuvia ja ampua rake_____eja. Uudenvuodena_____oillan tummu_____ua yöksi alkoi taivaalle ilmes_____yä toinen tois_____aan kauniimpia rake_____eja. Tumma taivas vaaleni rake_____ien loisteessa. Ne olivat kuin kirkkaat tähdet, jotka sa_____oivat alas maailmaan ihmis_____en keskelle.

OIKEAT VASTAUKSET

1. Puuttuuko sanoista yksi vai kaksi t-kirjainta? Kirjoita puuttuvat kirjaimet viivoille.

Joulunpyhien menty^yä alettiⁿ valmistautua uuteⁿ vuoteen. Toni halusi isänsä ost^tavan ilotuli^tteita uudenvuodenaat^ttoa varten. Raineri varasikin muutaman raketin ammut^ttavaksi keskiyöllä taivaalle. Täytyisi mennä läheiselle niit^ylle ampumaan ne, sillä hevoset voisivat pelästyä rakett^tien pauket^tta.

Ensin käyt^täisiin terveht^timässä isovanhempia ja toivot^tamassa heille hyvää uut^tta vuotta. Nuoret aikoivat mennä seurakunnan hengellisiin romanijuhliin vastaanot^ttamaan uutta vuot^tta. Birgitan vanhempia lohdut^tti se, että Mertsⁱ ja Birgitta olivat kumpikin uskovia nuoria. Silloin he vält^ttyisivät monelta pahalta asial^tta maailmassa. Pyhien menty^yä he kävisivät tytt^tärensä uudessa kodissa ensimmäistä kert^taa.

Topin mökillä innostut^ttiin muiste^tlemaan menneitä uudenvuodenviet^ttoja. Monta kertaa oli lähdet^tty isolla porukalla tanssimaan pit^tkienkin mat^tkosten päähän ja pidet^tty hauskaa aamuyön tunteille asti. Nykyään uut^tta vuotta vastaanot^tetaan paljon rauhallisemmin. Monet romanit osallist^tuvat uutenavuotena myös hengellisiin tilaisuuksiin.

Viimein Raineri ja Elisa lähtivät koti^tinsa. Vielä aiott^tiin katsella elokuvia ja ampua rakett^teja. Uudenvuodenaat^ttoillan tummut^ttua yöksi alkoi taivaalle ilmestyä toinen toistaan kauniimpia rakett^teja. Tumma taivas vaaleni rakett^tien loisteessa. Ne olivat kuin kirkkaat tähdet, jotka sato^tivat alas maailmaan ihmisten keskelle.

2. Täydennä lyhyt tai pitkä vokaali, a tai aa.

Joulunpyhien mentyä _____lettiin v_____lmistautua seur_____v_____n
suureen juhl_____n, uuteen vuoteen. Toni halusi isänsä ost_____van
ilotulitteita uuden vuoden _____ttoa varten. Raineri v_____rasikin
muut_____man raketin _____mmuttavaksi keskiyöllä taiv_____lle.
Täytyisi mennä läheiselle niitylle _____mpumaan ne, sillä hevoset
voisivat pelästyä r_____kettien paukett_____.

OIKEAT VASTAUKSET

2. Täydennä lyhyt tai pitkä vokaali, a tai aa.

Joulunpyhien mentyä **a**lettiin **v**almistautua seura**aa**vaan suureen juhla**an**, uuteen vuoteen. Toni halusi isänsä ost**a**van ilotulitteita uuden vuoden **aa**ttoa varten. Raineri **v**arasikin muut**a**man raketin **a**mmuttavaksi keskiyöllä taiva**aa**lle. Täytyisi mennä läheiselle niitylle **a**mpumaan ne, sillä hevoset voisivat pelästyä **r**akettien pauketta.

3. Täydennä lyhyt tai pitkä vokaali, u tai uu.

Topin mökillä innost____ttiin m____istelemaan menneitä ____den
v____oden viettoja. Monta kertaa oli lähdetty isolla por____
kalla tanssimaan pitkienkin matkojen päähän ja pidetty ha____
_skaa aam____yön t____nneille asti. Nykyään ____tta v____otta
vastaanotetaan paljon ra____hallisemmin, lähinnä oman perheen
kesken. Hengellisiin tilais____ksiin osallist____minen on myös s____
osittu ____den v____oden viettotapa romaneilla.

OIKEAT VASTAUKSET

3. Täydennä lyhyt tai pitkä vokaali, u tai uu.

Topin mökillä innostuttiin muistelemaan menneitä **uuden vuoden** viettoja. Monta kertaa oli lähdetty isolla porukalla tanssimaan pitkienkin matkojen päähän ja pidetty hauskaa aamuyön **tunneille** asti. Nykyään **uutta vuotta** vastaanotetaan paljon rauhallisemmin, lähinnä oman perheen kesken. Hengellisiin tilaisuuksiin osallistuminen on myös suosittu **uuden vuoden** viettotapa romaneilla.

4. Täydennä lyhyt tai pitkä vokaali, i tai ii.

V___mein Raineri ja Elisa läht___vät kot___nsa. Vielä aiott___n katsella elokuv___a ja ampua raketteja. Uuden vuoden aatto___llan tummuttua yöksi, alkoi ta___vaalle ___lmestyä toinen to___staan kaun___mpia raketteja. Tumma taivas vaalen___rakett___en lo___steessa. Ne olivat kuin k___rkkaat tähdet, jotka sato___vat alas maa___lmaan ihmisten keskelle. Ka___kki seiso___vat aivan h___ljaa, kunnes paukahtelu lakkas___. Raineri käänty___perheensä puoleen ja sanoi: "Tsihko nevo bereh!" Uusi vuosi oli va___htunut.

OIKEAT VASTAUKSET

4. Täydennä lyhyt tai pitkä vokaali, i tai ii.

Viiimein Raineri ja Elisa lähtivät kotiinsa. Vielä aiottiin katsella elokuvia ja ampua raketteja. Uuden vuoden aattoillan tummuttua yöksi, alkoi taivaalle ilmestyä toinen toistaan kauniimpia raketteja. Tumma taivas vaaleni rakettien loisteessa. Ne olivat kuin kirkkaat tähdet, jotka satoivat alas maailmaan ihmisten keskelle. Kaikki seisoivat aivan hiljaa, kunnes paukahtelu lakkasi. Raineri kääntyi perheensä puoleen ja sanoi: "Tsihko nevo bereh!" Uusi vuosi oli vaihtunut.

5. Lauseista on pudonnut kirjaimia. Valitse puuttuvat kirjaimet annetuista kirjainvaihtoehdoista. Vaihtoehdot ovat kunkin sanan alla. Kirjoita oikea kirjain tai oikeat kirjaimet viivalle.

Joulunpyhien me_____yä alettiin valmi_____autua uuteen vuoteen.
n / nt / tn t / ts / st

Raineri osti ilotuli_____eita uudenvuodenaattoa va_____en.
t / tt / dd t / tr / rt

Raketit piti me_____ä a_____umaan läheise_____e niitylle.
m / mm / nn p / pm / mp l / lt / ll

Hevoset voisivat pe__ästyä rake_____ien pauke_____a.
t / j / l m / t / tt t / tt / tl

I_____alla oli ta_____oitus ka_____ella elokuvia.
l / ll / tl k / kr / rk t / ts / st

Ensin käytäisiin te_____ehdimä_____ä isova_____empia.
r / rv / vr s / ss / sl h / hn / nh

Ta_____oitus oli poiketa Topin möki_____ä ja istua siellä he_____en aikaa.
r / rk / kr nt / l / ll t / kt / tk

OIKEAT VASTAUKSET

5. Lauseista on pudonnut kirjaimia. Valitse puuttuvat kirjaimet annetuista kirjainvaihtoehtoista. Vaihtoehdot ovat kunkin sanan alla. Kirjoita oikea kirjain tai oikeat kirjaimet viivalle.

Joulunpyhien **menty**ä alettiin valm**ist**autua uuteen vuoteen.

Raineri osti ilotuli**tte**ita uudenvuodenaattoa var**ten**.

Raketit piti mennä **amp**pumaan läheiselle niitylle.

Hevoset voisivat pelästyä rakett**tt**ien paukett**a**.

Illalla oli tarkoit**us** katsella elokuvia.

Ensin käytäisiin tervehtimä**ss**ä isovan**h**empia.

Tarkoit**us** oli poiketa Topin mök**ill**ä ja istua siellä het**tk**en aikaa.

6. Lauseista on pudonnut kirjaimia. Valitse puuttuvat kirjaimet annetuista kirjainvaihtoehdoista. Vaihtoehdot ovat kunkin sanan alla. Kirjoita oikea kirjain tai oikeat kirjaimet viivalle.

Nuori__o meni seuraku____an he____ellisiin romaniju____iin.
t / s / ss t / n / nn gn / ng / nk l / lh / hl

Mertsi ja Birgitta olivat ku____ikin u____ovia nuoria.
np / m / mp ks / sk / s

He kävisivät ty____ärensä uude____a kodissa ensi____äistä ke____aa.
t / tt / dt ns / ss / s m / mm / nm r / rt / tr

Möki____ä mui____eltiin me____eitä uudenvuodenvie____oja.
nl / l / ll ts / st / s mm / n / nn tt / t / lt

Oli lähde____y tan____imaan pi____ienkin ma____ojen päähän.
tt / t / nt s / ss / st t / tk / kt k / kt / tk

Nyt uutta vuo____a va____aanotetaan oman pe____een ke____en.
st / tt / t s / ts / st r / hr / rh s / sk / ks

Kotona aio____iin vielä a____ua rake____eja.
t / tt / nt p / pm / mp t / nt / tt

OIKEAT VASTAUKSET

6. Lauseista on pudonnut kirjaimia. Valitse puuttuvat kirjaimet annetuista kirjainvaihtoehtoista. Vaihtoehdot ovat kunkin sanan alla. Valitse oikea kirjain tai oikeat kirjaimet ja kirjoita ne viivalle.

Nuoriso meni seurakunn**n**an heng**ng**ellisiin romanijuh**h**liin.

Mertsi ja Birgitta olivat kump**mp**ikin usk**sk**ovia nuoria.

He kävisivät ty**tt**ärensä uudess**ssa** kodissa ensimm**mm**äistä kert**rt**aa.

Möki**ll**ä muist**st**eltiin men**nn**eitä uudenvuodenviet**tt**oja.

Oli lähdet**tt**y tans**ss**imaan pit**tk**ienkin mat**tk**ojen päähän.

Nyt uutta vuot**tt**a vast**st**aanotetaan oman per**rh**een kes**sk**en.

Kotona aiot**tti**in vielä amp**mp**ua rakett**tte**ja.

7. Mikä sanoista on kirjoitettu oikein? Alleiviivaa oikein kirjoitettu sana mallin mukaan.

1. <u>raketti</u>	raketi	kraketti
2. elokuvva	elokuva	elokuva
3. herku	herkku	hekkru
4. isovahnemmat	isovannemmat	isovanhemmat
5. hengellinen	hemgellinen	hengelinen
6. seurarakunta	seurakumta	seurakunta
7. romanit	romaanit	rommanit
8. tilaisuus	tillaisuus	tilaisuus
9. maailmma	maailma	mailma
10. osalistuminen	osallistuminen	ossallistuminen

OIKEAT VASTAUKSET

7. Mikä sanoista on kirjoitettu oikein? Alleviivaa oikein kirjoitettu sana mallin mukaan.

1. <u>raketti</u>	raketi	kraketti
2. elokuvva	elokuva	<u>elokuva</u>
3. herku	<u>herkku</u>	hekkru
4. isovahnemmat	isovannemmat	<u>isovanhemmat</u>
5. <u>hengellinen</u>	hemgellinen	hengelinen
6. seurrakunta	seurakumta	<u>seurakunta</u>
7. <u>romanit</u>	romaanit	rommanit
8. tilaisus	tillaisuus	<u>tilaisuus</u>
9. maailmma	<u>maailma</u>	mailma
10. osalistuminen	<u>osallistuminen</u>	ossallistuminen

8. Muodosta annetuista kirjaimista tekstissä esiintyneitä sanoja mallin mukaan. Kirjoita sana viivalle. Jokaisessa kohdassa on myös yksi ylimääräinen kirjain. Kirjoita se omalle viivalleen.

h a y j u l

sana: **juhla** ylimääräinen kirjain: **y**

d a t o t a

sana: _____ ylimääräinen kirjain: _____

a i t a s v ä

sana: _____ ylimääräinen kirjain: _____

i t n m i y t

sana: _____ ylimääräinen kirjain: _____

a u b p e k

sana: _____ ylimääräinen kirjain: _____

OIKEAT VASTAUKSET

8. Muodosta annetuista kirjaimista tekstissä esiintyneitä sanoja mallin mukaan. Kirjoita sana viivalle. Jokaisessa kohdassa on myös yksi ylimääräinen kirjain. Kirjoita se omalle viivalleen.

h a y j u l

sana: **juhla** ylimääräinen kirjain: **y**

d a t o t a

sana: **aatto** ylimääräinen kirjain: **d**

a i t a s v ä

sana: **taivas** ylimääräinen kirjain: **ä**

i t n m i y t

sana: **niitty** ylimääräinen kirjain: **m**

a u b p e k

sana: **pauke** ylimääräinen kirjain: **b**

9. Muodosta annetuista kirjaimista tekstissä esiintyneitä sanoja mallin mukaan. Kirjoita sana viivalle. Jokaisessa kohdassa on myös yksi ylimääräinen kirjain. Kirjoita se omalle viivalleen.

h k l r k u e

sana: **herkku** ylimääräinen kirjain: **l**

e v a k l k u o

sana: _____ ylimääräinen kirjain: _____

s i s s a r

sana: _____ ylimääräinen kirjain: _____

l u g o u k

sana: _____ ylimääräinen kirjain: _____

r i n u y o

sana: _____ ylimääräinen kirjain: _____

OIKEAT VASTAUKSET

9. Muodosta annetuista kirjaimista tekstissä esiintyneitä sanoja mallin mukaan. Kirjoita sana viivalle. Jokaisessa kohdassa on myös yksi ylimääräinen kirjain. Kirjoita se omalle viivalleen.

h k l r k u e

sana: **herkku** ylimääräinen kirjain: **l**

e v a k l k u o

sana: **elokuva** ylimääräinen kirjain: **k**

s i s s a r

sana: **sisar** ylimääräinen kirjain: **s**

l u g o u k

sana: **koulu** ylimääräinen kirjain: **g**

r i n u y o

sana: **nuori** ylimääräinen kirjain: **y**

10. Mikä tavu sanasta puuttuu? Valitse tavu annetuista vaihtoehtoista. Kirjoita tavu viivalle mallin mukaan. Mikä tarinassa ollut sana muodostuu? Lue sanat ääneen.

1. hen - gel - li - nen	ge / gel / kel
2. ra - ket - ____	ki / ni / ti
3. ti - lai - _____	suus / sus / us
4. muis - _____ - la	te / tel / teel
5. ro - ____ - ni - juh - la	man / ma / maa
6. vas - _____ - ot - taa	taan / tan / naat
7. en - _____ - mäi - nen	si / sim / sin
8. seu - _____ - va	ra / aa / raa

OIKEAT VASTAUKSET

10. Mikä tavu sanasta puuttuu? Valitse tavu annetuista vaihtoehtoista. Kirjoita tavu viivalle mallin mukaan. Mikä tarinassa ollut sana muodostuu? Lue sanat ääneen.

	<u>Puuttuva tavu</u>
1. hen - gel - li - nen	gel
2. ra - ket - ti	ti
3. ti - lai - suus	suus
4. muis - tel - la	tel
5. ro - ma - ni - juh - la	ma
6. vas - taan - ot - taa	taan
7. en - sim - mäi - nen	sim
8. seu - raa - va	raa

**11. Mikä tarinassa esiintynyt sana tavuista muodostuu?
Järjestä tavut uudelleen. Kirjoita sana viivalle mallin mukaan.**

1. ti – ra – ket

raketti

2. ki – kes – yö

3. so – nuo – ri

4. ra – ta – kun – seu

5. lai – ti – suus

6. li – nen – gel – hen

7. tu – lo – i – te – li

8. pi – van – i – hem – so

9. ma – juh – ro – ni – la

10. lun – hä – jou – py

OIKEAT VASTAUKSET

**11. Mikä tarinassa esiintynyt sana tavuista muodostuu?
Järjestä tavut uudelleen. Kirjoita sana viivalle mallin mukaan.**

- 1. raketti**
- 2. keskiyö**
- 3. nuoriso**
- 4. seurakunta**
- 5. tilaisuus**
- 6. hengellinen**
- 7. ilotulite**
- 8. isovanhempi**
- 9. romanijuhla**
- 10. joulunpyhä**

12. Millä tavulla sana alkaa? Valitse oikea alkutavu ja kirjoita koko sana viivalle tavutettuna mallin mukaan.

re
ro -ketti **ra – ket – ti**
ra

mii
kii -tylle _____
nii

tui
tai -vottaa _____
toi

sai
seu -rakunta _____
soi

hen
han -gellinen _____
hon

OIKEAT VASTAUKSET

12. Millä tavulla sana alkaa? Valitse oikea alkutavu ja kirjoita koko sana viivalle tavutettuna mallin mukaan.

re
ro -ketti **ra – ket – ti**
ra

mii
kii -tylle **nii – tyl – le**
nii

tui
tai -vottaa **toi – vot – taa**
toi

sai
seu -rakunta **seu – ra – kun – ta**
soi

hen
han -gellinen **hen – gel – li – nen**
hon

13. Millä tavulla sana alkaa? Valitse oikea alkutavu ja kirjoita koko sana viivalle tavutettuna mallin mukaan.

im

il -miset

ih

ih – mi – set

peu

pau -kahtelu

pou

vaih

vaik -tua

vais

em

es -simmäinen

en

hark

heik -kuja

herk

kas

kes -kiyö

ken

OIKEAT VASTAUKSET

13. Millä tavulla sana alkaa? Valitse oikea alkutavu ja kirjoita koko sana viivalle tavutettuna mallin mukaan.

im
il -miset **ih – mi – set**
ih

peu
pau -kahtelu **pau – kah – te – lu**
pou

vaih
vaik -tua **vaih – tu – a**
vais

em
es -simmäinen **en – sim – mäi – nen**
en

hark
heik -kuja **herk – ku – ja**
herk

kas
kes -kiyö **kes – ki – yö**
ken

14. Ota sanan ensimmäinen ja toinen tavu. Kirjoita tavut viivalle mallin mukaan. Minkä sanan saat? Lue sanat ääneen.

uusivuosi **uu – si**

keskiyö _____

nuoriso _____

seurakunta _____

herkkuja _____

isovanhemmat _____

Ota sanan toinen ja kolmas tavu. Kirjoita tavut viivalle. Minkä sanan saat?

uskova _____

porukka _____

ostavat _____

OIKEAT VASTAUKSET

14. Ota sanan ensimmäinen ja toinen tavu. Kirjoita tavut viivalle mallin mukaan. Minkä sanan saat?

uusivuosi **uu – si**

keskiyö **kes – ki**

nuoriso **nuo – ri**

seurakunta **seu – ra**

herkkuja **herk – ku**

isovanhemmat **i – so**

Ota sanan toinen ja kolmas tavu. Kirjoita tavut viivalle. Minkä sanan saat?

uskova **ko – va**

porukka **ruk – ka**

ostavat **ta – vat**

15. Mitkä sanat liittyvät tekstin perusteella toisiinsa? Yhdistä sanat lisäämällä sanan edessä oleva kirjain toisen sanan edessä olevalle viivalle mallin mukaan.

A uusi	_____	menneitä
B raketti	_____	yöksi
C pelästyä	_____	luokse
D katsella	_____	tähdet
E tervehtiä	_____	pois
F sisarensa	A	vuosi
G seurakunta	_____	isovanhempia
H hakea	_____	ampua
I muistella	_____	elokuvia
J kirkkaat	_____	hengellinen juhla
K tummua	_____	pauke

OIKEAT VASTAUKSET

15. Mitkä sanat liittyvät toisiinsa? Yhdistä sanat toisiinsa lisäämällä toisen sanan edessä oleva kirjain toisen sanan edessä olevalle viivalle.

A uusi	I menneitä
B raketti	K yöksi
C pelästyä	F luokse
D katsella	J tähdet
E tervehtiä	H pois
F sisarensa	A vuosi
G seurakunta	E isovanhempia
H hakea	B ampua
I muistella	D elokuvia
J kirkkaat	G hengellinen juhla
K tummua	C pauke

16. Onko väite oikein vai väärin tekstin perusteella? Rastita oikea vaihtoehto.

	Oikein	Väärin
1. Raineri ei ostanut raketteja uudeksivuodeksi.	_____	_____
2. Sonja oli isovanhempiensa luona kylässä.	_____	_____
3. Uutenavuotena vietettiin aikaa Topin mökillä.	_____	_____
4. Raketteja ei voinut ampua, koska hevoset pelkäsivät.	_____	_____
5. Aiemmin Elisa ja Raineri kävivät uutenavuotena tansseissa.	_____	_____
6. Sonja palasi kyläreissulta kotiin junalla.	_____	_____
7. Romaninuoret osallistuvat usein uutenavuotena hengellisiin tilaisuuksiin.	_____	_____
8. Perhe ei jaksanut katsoa elokuvia uutenavuotena.	_____	_____
9. Uudenvuodenviettoon ei kuulu herkuttelu.	_____	_____
10. Ilotulitusta katseltiin hiljaisuuden vallitessa.	_____	_____

OIKEAT VASTAUKSET

16. Onko väite oikein vai väärin tekstin perusteella? Rastita oikea vaihtoehto.

	Oikein	Väärin
1. Raineri ei ostanut raketteja uudeksivuodeksi.		X
2. Sonja oli isovanhempiensa luona kylässä.		X
3. Uutenavuotena vietettiin aikaa Topin mökillä.	X	
4. Raketteja ei voinut ampua, koska hevoset pelkäsivät.		X
5. Aiemmin Elisa ja Raineri kävivät uutenavuotena tansseissa.	X	
6. Sonja palasi kyläreissulta kotiin junalla.		X
7. Romaninuoret osallistuvat usein uutenavuotena hengellisiin tilaisuuksiin.	X	
8. Perhe ei jaksanut katsoa elokuvia uutenavuotena.		X
9. Uudenvuodenviettoon ei kuulu herkuttelu.		X
10. Ilotulitusta katseltiin hiljaisuuden vallitessa.	X	

17. Vastaa kysymyksiin tekstin perusteella.

1. Miksi Rainerin, Elisan ja Tonin täytyy mennä ampumaan raketit läheiselle niitylle?

2. Mitä muuta perhe aikoo tehdä yhdessä uudenvuoden iltana kuin ampua raketteja?

3. Missä Sonja on?

4. Miksi Sonjan täytyy palata takaisin kotiin uudenvuoden jälkeen?

5. Mihin perhe menee isovanhempien luota?

6. Missä Elisa ja Raineri viettivät joskus uuttavuotta aikaisemmin?

OIKEAT VASTAUKSET

17. Vastaa kysymyksiin lyhyesti tekstin perusteella.

1. Miksi Rainerin, Elisan ja Tonin täytyy mennä ampumaan raketit läheiselle niitylle?

Raketit täytyy mennä ampumaan läheiselle niitylle, koska hevoset saattavat pelästyä rakettien pauketta.

2. Mitä muuta perhe aikoo tehdä yhdessä uudenvuoden iltana kuin ampua raketteja?

Perhe aikoo katsoa elokuvia.

3. Missä Sonja on?

Sonja on Birgitan luona kylässä.

4. Miksi Sonjan täytyy palata takaisin kotiin uudenvuoden jälkeen?

Sonjan täytyy palata takaisin kotiin, koska koulu alkaa.

5. Mihin perhe menee isovanhempien luota?

Perhe menee Topin mökille.

6. Missä Elisa ja Raineri viettivät joskus uuttavuotta aikaisemmin?

Elisa ja Raineri kävivät joskus uutenavuotena tansseissa.

